

Diputació
Barcelona

Guia per a la implementació de mesures de sostenibilitat als mercats de venda no sedentària

Coordinació tècnica

Gerència de Serveis de Comerç
Àrea de Comerç, Consum i Salut Pública
Diputació de Barcelona

Consultoria tècnica

LAVOLA 1981, SAU

Octubre de 2024

Índex

ÍNDEX DE TAULES I FIGURES I ACRÒNIMS	4
1 INTRODUCCIÓ	5
2 METODOLOGIA I FONTS D'INFORMACIÓ	6
2.1 FASES DE LA GUIA PER A LA IMPLEMENTACIÓ DE MESURES DE SOSTENIBILITAT	6
3 DIAGNOSIS	8
3.1 MARC NORMATIU	8
3.2 TIPOLOGIA DE MVNS.....	9
3.3 GENERACIÓ I RECOLLIDA DE RESIDUS ALS MVNS	11
3.4 ALTRES ASPECTES CLAU SOBRE LA GESTIÓ DELS RESIDUS EN ELS MVNS	18
3.5 CASOS D'ÈXIT EN MVNS O ÀMBITS SIMILARS	20
3.6 MATRIU DAFO	26
4 OBJECTIUS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES.....	27
5 Guia per a la implementació de mesures DE SOSTENIBILITAT	28
5.1 A01: Suport als paradistes per aplicar criteris de compra sostenible	30
5.2 A02: Programa de contractació verda	33
5.3 B01: Distribució d'elements d'aportació per a la recollida	38
5.4 B02: Elaboració d'un manual procedimental de la gestió del mercat	43
5.5 B03: Implementació d'un punt de recollida per residus específics	47
5.6 B04: Línia verda de comunicació bidireccional entre paradistes i servei municipal	52
5.7 B05: Disseny d'un sistema d'obtenció i tractament de dades estandarditzat	55
5.8 C01: Adaptació dels accessos i del circuit intern a persones amb diversitat funcional ...	58
5.9 C02: Instal·lació de places d'aparcament per bicicletes	61
5.10 C03: Instal·lació de tendals	62
6 CONCLUSIONS	65
7 Agraïments	66

ÍNDEX DE TAULES I FIGURES I ACRÒNIMS

LLISTAT D'ACRÒNIMS

MVNS	Mercats de Venda No Sedentària
LRSECE	Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular
XXSS	Xarxes socials

1 INTRODUCCIÓ

La Gerència de Serveis de Comerç de la Diputació de Barcelona treballa amb els ens locals i amb el teixit comercial dels municipis de Barcelona per promoure accions de millora en el desenvolupament del comerç urbà i de proximitat, amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats i als requisits nous en l'àmbit de la gestió comercial.

Des de la Gerència de Serveis de Comerç, amb l'objectiu principal de **fomentar la sostenibilitat als Mercats de Venda No Sedentària** (MVNS en endavant), s'ha decidit elaborar la següent Guia per a la implementació de mesures de Sostenibilitat pels diferents MVNS dels municipis de Barcelona.

La finalitat és definir una estratègia comuna per a millorar i fomentar un ús i consum més sostenible i responsable dels residus a l'àmbit dels MVNS, que permeti assolir un seguit d'objectius específics:

- Impulsar la **prevenció** de residus en l'àmbit dels MVNS.
- Millorar la **gestió** dels residus generats als MVNS, tant per part dels paradistes com de la ciutadania que en faci ús del mercat.
- Fomentar un **consum sostenible** a través d'aquests espais, com a agents rellevants al teixit comercials dels municipis.

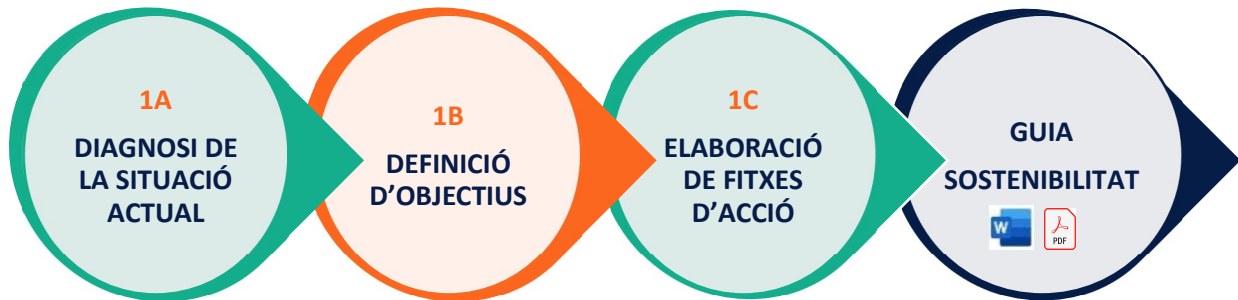
Esperem que aquesta eina sigui útil, pràctica i amena. Us encoratgem a fer-la servir per posar en marxa actuacions concretes que millorin els mercats dels nostres municipis.

2 METODOLOGIA I FONTS D'INFORMACIÓ

2.1 FASES DE LA GUIA PER A LA IMPLEMENTACIÓ DE MESURES DE SOSTENIBILITAT

A continuació, es detallen les diferents fases que es van plantejar per a l'elaboració de la present Guia en Sostenibilitat als MVNS:

Figura 1. Esquema de les fases de la GUIA de Sostenibilitat.

Font: Elaboració pròpia.

En la primera fase es va realitzar l'anàlisi de diverses fonts d'informació:

- Documents legislatius sobre la regulació en matèria de gestió de residus en MVNS.
- Documentació cedida per part de la Gerència de Serveis de Comerç referent a les tipologies de MVNS, els tipus de parades i algunes de les seves característiques.
- Estudis i treballs relatius a la conceptualització i estadístiques dels MVNS i àmbits similars.
- Entrevistes telefòniques als tècnics responsables dels MVNS d'ajuntaments dels municipis de Barcelona per a recavar i contrastar informació clau sobre la gestió dels residus.
- Recerca generalitzada sobre experiències portades a terme en àmbits similars als MVNS.

Aquest anàlisi va permetre configurar la diagnosi dels principals elements que, actualment, defineixen els MVNS als municipis de Barcelona, estructurat en diversos blocs temàtics:

- Marc normatiu relatiu a l'objecte d'estudi.
- Definició de les tipologies de MVNS.
- Aspectes claus respecte a la generació i recollida dels residus.
- Casos d'èxit relatius als MVNS o espais similars a nivell nacional i internacional.

La síntesi i valoració dels resultats obtinguts es va recollir de forma unificada mitjançant una **matriu DAFO**, la qual ha permès canalitzar la següent fase de definició d'objectius i línies estratègiques.

Així doncs, d'acord amb els resultats obtinguts a la diagnosi, es va executar la **segona fase**, en la qual es van definir els **objectius específics** a assolir, tant quantitativs i qualitativs, així com les **línies estratègiques** que van permetre alinear les necessitats detectades amb les actuacions, elaborades en últim terme.

En la **tercera fase es van definir les actuacions**, factibles i adequades a la realitat, centrades tant en la prevenció i eficiència de la gestió dels residus generats en els MVNS, així com en la millora d'aquests espais sota criteris de sostenibilitat. Les diferents actuacions proposades es presenten en una fitxa dissenyada per a recollir de manera detallada la informació necessària per a la seva implementació i seguiment.

Finalment, es va portar a **terme la quarta i última fase, on es va realitzar la valoració i redacció final de la implementació de mesures de sostenibilitat**, en format de guia estructurada amb els resultats finals.

3 DIAGNOSIS

La diagnosi reflecteix la situació actual de la generació i gestió de residus als MVNS. En aquest sentit, cal destacar que la informació disponible té certes limitacions i han requerit de l'aplicació de certs supòsits i estimacions que es detallen i justifiquen en cada cas.

En primer lloc, es fa un recull de les regulacions normatives vigents relatives als MVNS. Seguidament, s'estudien les diferents tipologies de MVNS i de parades, ja que en funció dels articles i productes que es tracti, la generació de residus variarà.

En últim terme es fa un recull dels sistemes de recollida existents per tal d'identificar els punts febles sobre els quals cal orientar les estratègies que permetran tant la prevenció com l'optimització de la gestió de residus als MVNS.

3.1 MARC NORMATIU

La **Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular** (LRSCEC en endavant), transposa les Directives Europees aprovades en 2018, derivades del Pla d'Acció en matèria d'economia circular de l'any 2015, que conformen el marc regulador europeu en matèria de residus:

- **Directiva (UE) 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig, per la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE sobre els residus.** Revisa la Directiva Marc amb l'objecte d'avançar en l'economia circular, harmonitzar i millorar la informació i la traçabilitat dels residus.
- **Directiva (UE) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient** (coneguda com a Directiva sobre plàstics d'un sol ús), és un instrument per a reduir la quantitat de plàstic, omnipresent degut a l'actual model de producció i consum imperant, i per lluitar contra la contaminació associada a aquest material, especialment la contaminació marina.

Pel que fa als residus generats als MVNS, la competència de la seva gestió correspon a l'entitat local on estiguin ubicats, segons l'establert a l'article 12.5 de la LRSCEC, ja que, per la seva naturalesa, els residus són assimilables a domèstics, és a dir, són residus municipals.

En termes de recollida separada, les entitats locals estan obligades a proporcionar un model que garanteixi la seva qualitat. Aquest ha d'afavorir la valorització dels residus i l'increment de l'índex de preparació per a la reutilització i de reciclat, amb el consegüent benefici ambiental, econòmic i social, emmarcat en una economia circular. És a dir, els residus generats en l'àmbit dels MVNS, que es consideren comercials assimilables a domèstics i, per tant, són de competència municipal, s'han de poder gestionar a través del sistema de neteja i recollida municipal. No obstant això, els productors poden optar per gestionar-los per si mateixos a través de gestors autoritzats i informar degudament als serveis municipals. En aquest sentit, cal destacar que, a través de l'ordenança reguladora de residus, l'entitat local té potestat per a establir l'obligatorietat de l'adhesió dels productors al sistema local, sempre que aquesta imposició estigui fonamentada sota criteris de millor eficiència i eficàcia en termes ambientals i econòmics.

En l'àmbit dels municipis de Barcelona, s'ha detectat un reduït volum d'ordenances municipals que contemplin aspectes reguladors en l'àmbit de la gestió dels residus en els MVNS. Tanmateix, cal destacar algunes referències recents com és el cas de l'**ordenança fiscal núm. 9 taxes per la prestació del servei de gestió de residus municipals de Canovelles**, on a l'article 11. Quota tributària estableix les diferents tarifes que apliquen segons les fraccions i la mida de les parades o establiments del mercat setmanal.

Així mateix, en els últims anys, s'ha detectat l'aplicació de criteris reguladors pel que fa a la gestió i recollida de determinades fraccions de residus en els MVNS. En aquest sentit, destaca l'**Ordenança del mercat de venda no sedentària del diumenge de Canovelles (2021)**, la qual en l'article B.2 estableix les obligacions del MVNS respecte al domini públic que ocupen, on fa referència que **és responsabilitat dels paradistes la recollida residus especials, com els olis i greixos**. En la mateixa línia, es presenta l'**Ordenança reguladora de la venda ambulant no sedentària al municipi de Piera (2021)**, la qual estableix en l'article 31 les obligacions dels venedors de mercats ambulants, on es determina que aquests han de facilitar els mitjans i recipients idonis per la neteja del mercat i la recollida selectiva dels residus.

Així doncs, amb la revisió de la normativa que aplica sobre els MVNS, es pot afirmar que **existeix un cert dèficit legislatiu pel que fa a la regulació d'aquests espais i, en concret, sobre la correcta gestió i recollida dels residus que s'hi generen**.

No obstant això, en els últims anys determinades administracions locals estan avançant fermament cap a la regulació integral dels MVNS, sens dubte, reforçades per la Llei 18/2017, de l'1 d'agost, de comerç, serveis i fires de la Generalitat de Catalunya, que obliga als municipis catalans que disposin de MVNS a aprovar d'una ordenança municipal que reguli el seu funcionament. Aquesta llei, que aplica directament als MVNS, es presenta, tot i la seva complexitat, com a una oportunitat perquè els municipis que compten amb aquests tipus d'equipaments puguin, no tan sols elaborar una ordenança que doni compliment a la llei, sinó també establir criteris que afavoreixin una gestió eficient dels residus.

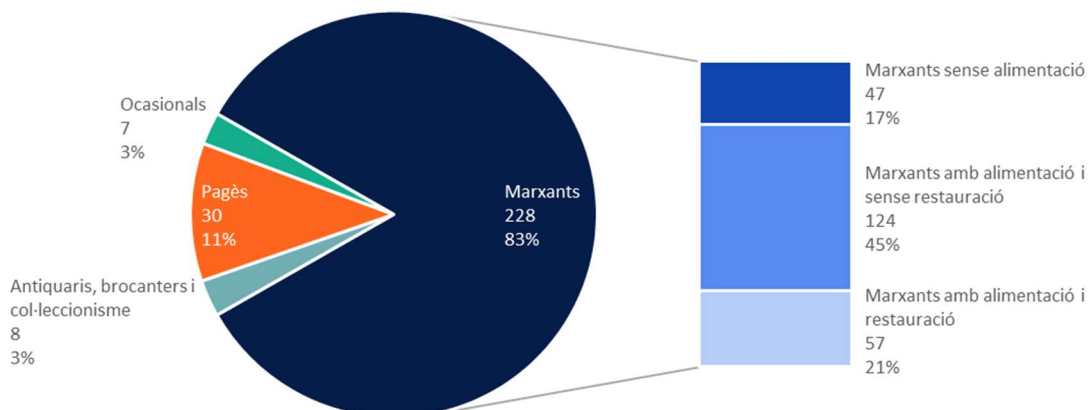
Correspon als ajuntaments, mitjançant una ordenança municipal, autoritzar la venda i la prestació de serveis mitjançant estructures o parades desmuntables o vehicles botiga en espais de titularitat pública, sigui quina sigui la modalitat, determinar-ne les dates i la periodicitat, delimitar el perímetre on se celebren, el nombre total de parades, les dimensions, l'oferta i les condicions dels paradistes per a accedir-hi. En el cas que un ajuntament no disposi d'ordenança municipal reguladora d'alguna de les modalitats de venda o prestació de serveis mitjançant estructures o parades desmuntables o vehicles botiga, s'entén que el municipi en qüestió no autoritza aquesta modalitat de venda en espais públics.

3.2 TIPOLOGIA DE MVNS

En el present apartat es mostra el volum i la distribució de les diferents tipologies de MVNS dels municipis de Barcelona, fonamentats en l'anàlisi de les dades disponible.

A continuació, es presenta un gràfic de les dades referents a les tipologies de MVNS:

Gràfic 1. Distribució de les diferents tipologies de MVNS als municipis de Barcelona.

Font: Diputació de Barcelona

S'observa que els MVNS de **marxants** són la tipologia amb major pes (83%), seguit dels mercats de **pagès** amb un 11%. El restant es reparteix, entre els mercats **ocasionals** i d'**antiquaris, brocanters i col·leccionisme**, ambdós amb un 3% respecte del total.

Dins de la categoria de mercat de marxants, es diferencien 3 subcategories, en funció de si tenen parades d'alimentació i/o restauració, ja que els residus que generen seran diferents, principalment en matèria orgànica. La matèria orgànica és un flux residual amb una elevada densitat, que habitualment correspon a una part molt important del pes total de residus generats. Segons la composició de la bossa tipus dels municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la matèria orgànica representa prop del 33% del total de residus municipals¹.

Atesa la preponderància dels mercats de marxants, i per tal de facilitar l'anàlisi i la proposta d'actuacions referents a la generació i gestió de residus en els MVNS, les 7 tipologies de parades de marxants s'han classificat en 3 grans grups. Cadascun d'ells inclou sectors que són similars respecte als residus que generen habitualment.

En la següent taula, es mostra la distribució de les 7 tipologies de les dades, dins dels 3 grups proposats:

Taula 1. Distribució de les tipologies de parades dels mercats de marxants, dins l'agrupació proposada.

Sectors	Nombre de parades d'alimentació	Nombre de parades d'equipament de la llar	Nombre de parades de lleure i cultura	Nombre de parades de salut i cosmètica	Nombre de parades de modal i tèxtil	Nombre de parades d'equipament de la persona	Nombre de parades d'altres
Nombre parades	2.122	932	111	199	4.885	2.105	483
Agrupació sectors	Nombre de parades d'alimentació	Nombre de parades d'equipament de la llar, lleure i cultura i de salut i cosmètica			Nombre de parades de moda i tèxtil, d'equipament de la persona i altres		
Nombre parades	2.122	1.242			7.473		
Proporció	20%	11%			69%		

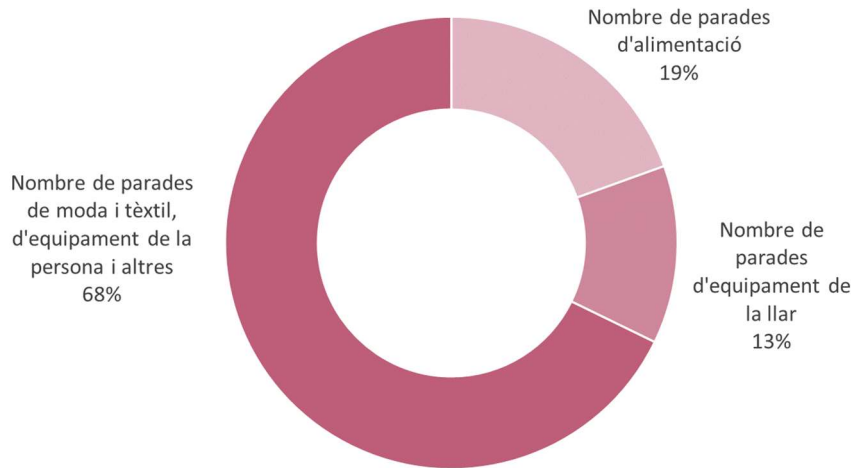
Font: Diputació de Barcelona.

Com s'observa a la taula, als mercats de marxants les parades dedicades al sector de **moda i tèxtil, d'equipament de la persona i d'altres** representen el grup amb més pes (69%), amb una notable diferència sobre la resta de categories.

Per últim, s'han incorporat les parades dels mercats de pagès al grup Parades d'alimentació, i els mercats ocasionals i els de col·leccionisme, antiguitats i brocanters, en el grup Parades d'equipament de la llar, lleure i cultura i de salut i cosmètica. Al següent gràfic es mostra la distribució de les parades segons l'agrupació proposada.

¹ Font: PREMET25 Programa metropolità de prevenció i gestió de recursos i residus municipals / 2019-2025

Gràfic 2. Nombre de parades de tots els mercats, dins l'agrupació proposada.

Font: Diputació de Barcelona.

Com s'observa en el gràfic, el major volum de parades correspon a l'agrupació de la moda i tèxtil, d'equipament de la persona i altres amb un total de 7.473 unitats. Seguidament, amb un pes inferior, es presenten les parades d'alimentació i les d'equipament de la llar, amb 2.148 i 1.404 unitats, respectivament.

Per tant, es pot afirmar que en als **MVNS dels municipis de Barcelona** hi ha una presència dominant de les **parades de moda i tèxtil, d'equipament de la persona i altres**, les quals generen els mateixos tipus de residus.

3.3 GENERACIÓ I RECOLLIDA DE RESIDUS ALS MVNS

Per a la recopilació de dades relatives a la generació i recollida de residus als MVNS, s'ha establert contacte directe amb els Serveis tècnics de **10 municipis**: Canovelles, Granollers, Mollet del Vallès, Terrassa, Tordera, Vic, Vilafranca del Penedès, Sant Adrià del Besòs, Sitges i Masies de Voltregà. L'elecció s'ha dut a terme amb la voluntat de reflectir les diverses conjuntures dels mercats que poden presentar major complexitat a l'hora de gestionar els residus (els de gran mida, els d'àmbit turístic) o bé els que poden incorporar aspectes innovadors.

La conclusió general extreta d'aquests contactes, és que hi ha un dèficit de dades en l'àmbit objecte d'estudi, tant per fraccions, com per tipologia de parada/sector. Els serveis municipals comptabilitzen les quantitats recollides als MVNS dins de les tones globals dels residus municipals.

3.3.1 Generació de residus als MVNS

Respecte a la generació de residus, és a dir, la quantitat de residus de cada fracció que es generen a l'àmbit dels MVNS, independentment de si són separats correctament o no, no es disposa de cap mena de caracterització que pogués servir per a determinar hipotèticament el pes que es genera en cada tipus de mercat i per a cada fracció.

Davant d'aquesta situació, s'ha optat per inferir una generació qualitativa de cada tipus de parada, basada en els productes que comercialitzen i elements auxiliars operatius (embalatge, envasos, restes, etc.). Així, en la següent taula es presenten els fluxos de residus generats per cada tipus de MVNS en termes qualitius:

Taula 2. Generació qualitativa estimada per tipus de parada.

TIPOLOGIA DE MVNS	Antiquaris, brocanters i col·leccionisme	Pagès	Ocasionals	Marxants sense alimentació	Marxants amb alimentació i sense restauració	Marxants amb alimentació i restauració	TOTAL
Nombre de mercats	8	30	7	47	124	57	273
Nombre de parades	136	-	-	1.999	4.655	4.478	11.268
Matèria orgànica	-	x	x	-	x	x	
Plàstics	x	x	x	x	x	x	
Paper i cartró	x	x	x	x	x	x	
Vidre	-	-	-	-	-	x	
Resta	x	x	x	x	x	x	
Oli vegetal usat	-	x	x	-	-	x	
Fusta (palets i caixes fruita)	-	x	x	x	x	x	
Caixes plàstic fruita	-	x	x	-	x	x	
Caixes porexpan	-	-	-	-	x	x	
Penjadors de roba	-	-	-	x	x	x	

Font: Elaboració pròpia.

En termes quantitius, no es disposa d'informació a partir de la qual determinar quina és la generació de residus que té lloc als MVNS. No és possible, per tant, establir la quantitat de residus de cada fracció en cada cas, ja que seria necessari disposar de dades molt concretes.

En aquest sentit, l'Institut Cerdà va publicar l'any 2014² un estudi en el qual es definia la generació de cada fracció en l'àmbit comercial, fent distinció d'11 subàmbits en funció de la tipologia de comerç.

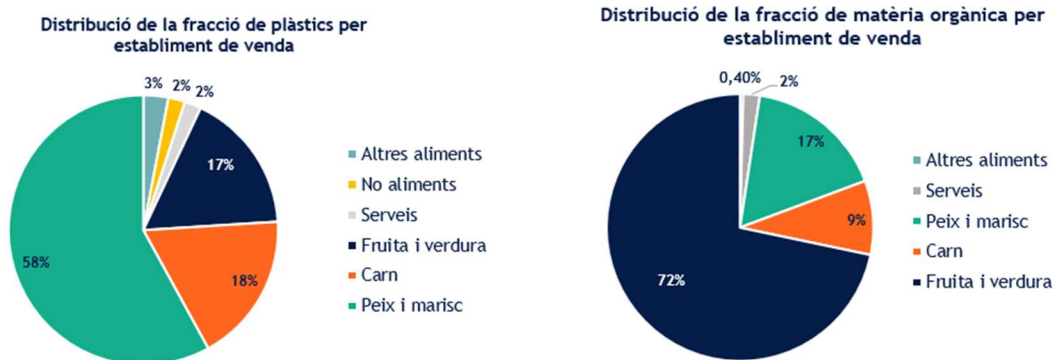
L'esmentat estudi defineix els kg per establiment i any segons la tipologia de comerç i de fracció. En el cas del sector quotidià alimentari, que es podria vincular amb les parades alimentàries dels MVNS, tot i que la casuística no sigui íntegrament la mateixa, atribueix una generació de 5.844 tones de matèria orgànica anuals. Suposant uns 250 dies operatius a l'any d'aquests comerços, implica una generació de 23 kg/dia.

D'altra banda, el mateix Institut Cerdà va publicar l'any 2005³ un altre estudi on es mostren les dades de distribució quant a la generació total de residus de mercats per establiments de venda i per fracció. Tot i que no és aplicable directament al cas dels MVNS, sí que pot aportar idees de cara a definir en el futur una metodologia orientada a calcular la generació de residus en aquest àmbit.

² Estudi sobre la generació de residus comercials a Catalunya (2014). Institut Cerdà per a l'Agència de Residus de Catalunya. [Microsoft PowerPoint - Estudi residus comercials c.pptx \(gencat.cat\)](#)

³ Estudi i guia per a la gestió dels residus en mercats municipals (2005). Institut Cerdà per al Ministeri d'Indústria, Turisme y Comerç <https://www.slideserve.com/farren/informe-final-presentaci-n-de-resultados>

Figura 2. Distribució de la fracció de matèria orgànica i de plàstic per establiment.

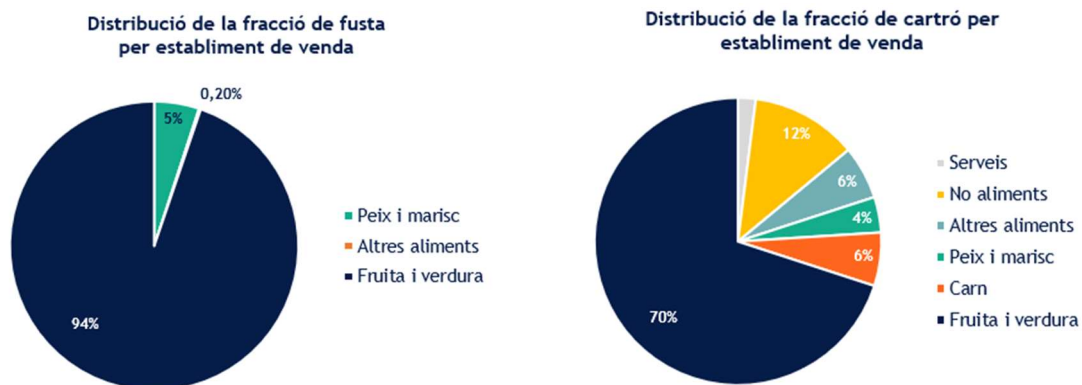

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estudi i guia per a la gestió dels residus en mercats municipals (2005). Institut Cerdà per al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç

Pel que fa a la distribució de la matèria orgànica, s'observa com el generador més gran refereix als establiments de fruites i verdures amb un 72%, seguit dels establiments de carn, peixos i mariscs, ambdós inferiors al 20% de generació d'aquesta fracció.

Respecte als plàstics, els establiments de peixos i mariscs generen més de la meitat d'aquesta fracció. Així mateix, els establiments de carns, i de fruites i verdures amb un 18% i 17%, respectivament, representen sectors que generen volums considerables de plàstics.

Figura 3. Distribució de la fracció de matèria orgànica i de plàstic per establiment.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Estudi i guia per a la gestió dels residus en mercats municipals (2005). Institut Cerdà per al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç

Sobre la distribució de la fusta, es mostra com només els establiments d'alimentació copen tota la generació d'aquesta fracció, destacant de forma significativa els comerços de fruites i verdures amb un 94% de generació.

Sobre la distribució de cartró, es detecta com, de la mateixa manera que en cas de la fusta, els establiments d'alimentació i concretament els de fruites i verdures són els majors generadors d'aquesta fracció. En aquest cas, també s'observa com altres comerços que no són d'alimentació o de serveis també generen cartró, però en quantitats menors.

3.3.2 Recollida de residus als MVNS

La disponibilitat de dades de recollida de residus als MVNS de forma diferenciada de la resta de residus municipals és molt limitada. Únicament 2 ajuntaments dels 10 contactats, disposen de dades actualitzades, corresponents a l'any 2023:

- El **Municipi 1**, compta amb informació desagregada en 4 fraccions: resta 17,54%, paper i cartró 30,10%, matèria orgànica 42,92% i fusta 9,45%.
- El **Municipi 2**, les dades es distribueixen de forma mensual per a 3 fraccions: resta 55 %, cartró 24% i matèria orgànica 21%.

En base a dades que han facilitat aquests dos municipis en la fase de consulta, es fa l'exercici de calcular la mitjana de residus recollits per parada i setmana, en cada fracció:

Taula 3. Mitjana de residus recollits per cada parada i setmana, en funció de la fracció.

	Municipi 1	Municipi 2	Mitjana
ORGÀNICA			
Pes anual (t/any)	98	86,36	
Nombre de parades (alimentació)	74	50	
Pes setmanal per parada (kg/parada dia)	25,5	32,6	29,0
PAPER I CARTRÓ			
Pes anual (t/any)	69	96,99	
Nombre de parades (total menys alimentació)	333	270	
Pes setmanal per parada (kg/parada dia)	4,0	6,8	5,4
RESTA			
Pes anual (t/any)	40	220,5	
Nombre de parades (total)	407	320	
Pes setmanal per parada (kg/parada dia)	1,9	13,0	7,4

Font: Serveis municipals dels Ajuntaments.

Aquests valors poden servir com a referència, si bé la generació de cada parada dependrà de factors que, per manca de dades, no es poden considerar, com ara el volum de productes venuts, la temporada (en el cas de fruites i hortalisses anirà fluctuant al llarg de l'any), organització operativa de la mateixa parada, etc.

En el cas de la matèria orgànica, la generació calculada és similar a l'estimada pels establiments del sector quotidià alimentari, de l'Institut Cerdà (veure apartat 3.3.1), pel que es pot inferir que són valors vàlids per tenir com a referències.

Cal destacar que, en l'àmbit dels MVNS, la gestió dels residus de penjadors de roba és un aspecte problemàtic. L'Agència Catalana de Residus (ARC) sol·licita aquest flux de residus en les deixalleries, ja que necessita un tractament específic previ a la seva incorporació a plantes de reciclatge. En el cas dels MVNS, el sistema equivalent a la deixalleria és sol·licitar els penjadors de roba a punts específics del mercat, en bosses o elements d'aportació (bujols, papereres, etc.) que facilitin la seva recollida i transport.

Sistemes de recollida

Pel que fa als sistemes de recollida en els MVNS dels municipis de Barcelona es poden diferenciar 2 tipus:

- MVNS que fan servir el **sistema de recollida domèstic de la zona** (contenidors i papereres), sense contemplar la incorporació de cap element de contenització de reforç. En aquests casos, la correcta

recollida depèn exclusivament de la implicació i bones praxis dels paradistes, així com de les tasques de sensibilització i control que apliquin els Serveis municipals.

Cal destacar que, de forma puntual, algun d'aquests mercats ha començat a incorporar procediments o elements de contenització exclusius.

- MVNS amb **sistema de recollida exclusiu, diferenciat del domèstic**, per a totes o algunes de les fraccions. En aquests casos es posen a disposició dels paradistes elements d'aportació específics.

A la fase de consulta amb els 10 municipis que han col·laborat en aquest estudi, s'han identificat els següents elements o recursos comuns per a la recollida de les diferents fraccions:

- La matèria orgànica es recull fonamentalment mitjançant bujols de 120 litres o de 240 litres, repartits a totes les parades que en generen aquesta fracció.
- El paper i cartró s'agrupa en feixos, piles, caixes o bosses de paper per a facilitar la seva posterior recollida.
- Els plàstics i envasos es llencen en bosses de plàstic translúcid repartides pels ajuntaments o bé en els contenidors o papereres que hi ha per aquesta fracció al carrer.
- Els palets, olis usats i els penjadors de roba no tenen un canal de gestió definit o adequat. En el cas dels palets, habitualment han de ser recollits pels mateixos paradistes.

Els serveis de recollida municipal, abans d'obrir els mercats, instal·len els elements de contenització (contenidors, bujols, gàbies, bosses, etc.). En concloure el mercat, recullen parada per parada les fraccions apilades (cartó, fusta, etc.), les bosses (plàstic i resta) i els elements de contenització.

Cal destacar el cas d'un dels mercats consultats, on s'han habilitat **punts d'aportació** repartits al llarg del mercat perquè els paradistes puguin dipositar els residus pertinents. Amb aquesta acció es facilita i agilitza l'operativa al servei de recollida.

Figura 4. Zones habilitades perquè els paradistes dipositin selectivament els residus generats en el mercat de venda no sedentària del dijous.

Font: Ajuntament.

En el cas d'algun altre mercat, es fan servir unes gàbies i contenidors ubicats estratègicament perquè tant paradistes com persones visitants del mercat puguin dipositar els residus (veure Figura 5).

Figura 5. Gàbies per a la recollida separada del cartó i contenidors.

Font: Ajuntament.

Així mateix, en el global de MVNS s'han detectat dos fluxos de residus que no tenen canals o elements específics de recollida, i que, per tant, la seva correcta gestió depèn íntegrament dels paradistes i de la seva voluntat de separar i emportar-se'ls a un gestor autoritzat. El primer d'aquests residus refereix als **olis vegetals usats**, residus que poden generar grans impactes sobre el medi ambient si no es gestionen correctament. Com a excepció, algun ajuntament, des de 2018, obliga als paradistes a contractar a gestors autoritzats per a la recollida i tractament d'aquests residus. Un cop s'ha contractat al gestor autoritzat, el paradista ho ha de notificar a l'ajuntament mitjançant un document acreditatiu.

El segon tipus de residu són els **penjadors de roba**, pels quals l'Agència de Residus de Catalunya indica que la via de gestió adient és mitjançant la deixalleria, ja que permet un tractament previ en planta especialitzada abans d'entrar a la planta de reciclatge. La majoria dels municipis consultats no realitza una recollida separada. Alguns sol·liciten recollir-los en bosses, juntament amb el rebuig, o bé que els paradistes se'ls emportin i els gestionin ells mateixos si són mixtes. Si són íntegrament de plàstic, recomanen utilitzar els contenidors de la fracció plàstics.

No obstant, algun dels mercats consultats sí que facilita elements per als penjadors: se sol·liciten en bujols de 140 litres exclusius per a penjadors. Segons fonts de l'ajuntament, quan acaba el mercat, aquests bujols estan completament plens, tot i que és habitual trobar altres residus, diferents dels penjadors de roba, que es dipositen incorrectament en aquests contenidors.

Figura 6. Cartell informatiu on s'observa la presència de contenidors específics per a la recollida selectiva dels penjadors al mercat dels Encants.

Font: Ajuntament de Sant Adrià del Besós.

L'últim aspecte a destacar sobre la recollida dels residus en els MVNS és la manca d'elements de contenització de reforç destinats als usuaris, els quals únicament disposen de les papereres i contenidors presents al carrer per dipositar els residus que puguin generar en aquest espai. Aquest fet, evidenciat sobretot en MVNS de grans dimensions, representa un factor a valorar ja que dificulta la correcta separació dels residus i pot afectar a l'estat de neteja d'aquests mercats.

3.4 ALTRES ASPECTES CLAU SOBRE LA GESTIÓ DELS RESIDUS EN ELS MVNS

Després d'analitzar les principals característiques sobre la generació i recollida dels residus en els MVNS, es presenten un conjunt de factors clau que, en un grau o altre, també influeixen a l'hora de desenvolupar una correcta gestió dels residus.

3.4.1 Organització i operativa en la gestió dels residus

En els diferents MVNS analitzats s'ha observat una estructura d'agents similar pel que fa a la gestió dels residus, conformada per les diferents àrees competents de l'ajuntament (comerç, promoció econòmica, mercats, medi ambient, serveis urbans, policia, etc.), la contracta o contractes que realitzen els serveis de recollida i neteja, els paradistes i les persones visitants. En aquest sentit, s'observa una presència nul·la d'entitats o organismes externs que col·laborin amb la prevenció o la recollida de determinades fraccions.

Alguns ajuntaments compten amb tècnics específics per a la gestió dels MVNS. No obstant, queda palesa la manca d'interconnexió entre aquesta àrea (o equivalent) i d'altres com serveis urbans, medi ambient, etc. Aquest fet limita la capacitat d'identificar problemàtiques i aplicar millores en àmbits transversals com és la gestió eficient dels residus. Tanmateix, s'ha detectat el cas d'algun dels mercats consultats on es porten a terme taules de seguiment (semestralment) entre les diferents àrees competents en els MVNS per a establir vies de millora. Gràcies a aquest mecanisme de treball, en els últims anys, s'han anat incorporant iniciatives amb caràcter integral focalitzades a optimitzar el funcionament del mercat, tals com la incorporació d'informadors mediambientals, la implementació de nous elements de contenització, l'establiment de protocols de seguretat, etc.

Respecte a la comunicació entre els ajuntaments i els paradistes dels MVNS, habitualment es fan servir vies individuals i tradicionals en els diferents casos analitzats. És a dir, per a notificar informació s'utilitzen els contactes individuals mitjançant trucada o correu electrònic. No obstant, en alguns casos es fan servir, de forma complementària, grups de difusió de WhatsApp que permeten una comunicació digital bidireccional. A més, en dos dels MVNS, aquests grups de difusió es troben segmentats segons el sector al qual pertanyen els paradistes.

3.4.2 Paradistes sense llicència

En la pràctica totalitat de MVNS que gestionen els ajuntaments consultats, la presència de *manters* o paradistes sense llicència no representa un tema crític, ni per a la convivència entre paradistes ni pel que fa a la generació de residus no previstos. De forma habitual, als MVNS hi ha la presència de policia que és l'encarregada de demanar les llicències pertinents i d'aixecar les parades sense llicència que es detecten puntualment.

Tot i això, cal destacar que, en algun cas concret, comporta un problema molt important a nivell de volum de generació de residus mal gestionats, amb les consegüents repercussions sobre el sistema de recollida i neteja. En aquest sentit, quan s'executa el servei de recollida en finalitzar el mercat, els *manters* encara no han marxat i queden residus sense recollir i zones sense netejar. A més, enfront d'aquesta situació, molts paradistes amb llicència reclamen ampliar l'horari i tancar també més tard (igual que els *manters*/paradistes sense llicència).

En d'altres casos, també hi ha una forta presència de *manters* que genera problemes a nivell de disponibilitat d'espai i de conflictes amb altres paradistes amb llicència, però no afecta directament la correcta gestió dels residus.

Figura 7. Manters als MVNS

Font: pròpia.

3.4.3 Reconeixement de bones pràctiques

Els incentius econòmics o de màrqueting són mecanismes que no s'estan aplicant als MVNS per a reconèixer i premiar les bones pràctiques de sostenibilitat i la correcta gestió dels residus. No obstant, una bona part dels ajuntaments consultats han reportat la intenció d'aplicar, a curt i mitjà termini, bonificacions als paradistes per a gestionar els seus propis residus, així com l'establiment d'una taxa de residus basada en el pagament per generació.

L'únic mecanisme d'incentivació de bones pràctiques existent en MVNS s'aplica en el MVNS d'un dels municipis consultats, amb la reducció d'un 50% de la taxa del mercat d'un any si la parada treballa amb productes ecològics o de proximitat. Així doncs, les parades que puguin justificar la venda d'aquests tipus de productes i que sol·licitin formalment la reducció de la taxa, podran gaudir d'aquesta reducció durant el primer any.

3.4.4 Implicació dels paradistes

Els tècnics municipals i responsables de la gestió MVNS reporten la percepció de que existeix un volum considerable de paradistes amb molt poca implicació i amb manca de coneixement a l'hora de gestionar correctament els residus. En aquesta línia, és necessari afrontar aquests inconvenients amb el desenvolupament de campanyes informatives específiques, així com l'establiment d'ordenances específiques que proveeixin una via per a sancionar als paradistes que no compleixin els requisits de separació i tractament de residus. En aquest sentit, durant la fase de recopilació d'informació, s'ha detectat que els ajuntaments, tant que compten amb una via sancionadora, com els que no, ho perceben com una eina eficaç en la gestió de residus.

3.4.5 Necessitats i propostes dels ajuntaments

En l'estudi, s'han trobat altres aspectes a considerar com la manca d'espai, de recursos i de coneixement per a ubicar tant compostadors, com àrees on dipositar les caixes amb excedents d'aliments peribles, que l'endemà ja no es podran consumir, per tal que la gent pugui anar a recollir-los i aprofitar-los. D'aquesta forma, s'evitaria el malbaratament alimentari i conseqüentment la generació de residu orgànic.

3.5 CASOS D'ÈXIT EN MVNS O ÀMBITS SIMILARS

En aquest apartat es presenten diversos casos d'èxit i iniciatives a destacar relatius a la gestió dels residus en MVNS i altres mercats amb característiques similars.

3.5.1 Iniciatives per a reduir la generació dels plàstics en MVNS

Pel que fa als MVNS, cal destacar dos casos recents on s'han aplicat iniciatives centrades en la reducció dels plàstics generats en aquests espais.

El primer cas es troba en un dels MVNS de Sitges on, a les parades de venda d'aliments, s'ha promogut la substitució de bosses de plàstic per **cistells d'espart** perquè els clients puguin anar dipositant i pesant els productes. L'ajuntament ha facilitat els cistells a les diferents parades d'alimentació del mercat. L'objectiu d'aquesta iniciativa no només és reduir l'ús de bosses de plàstic sinó generar un impacte a la població per a fomentar hàbits de compra sostenibles.

El segon exemple es localitza al municipi d'Almeria on s'han instal·lat 125 **contenidors** per dipositar els **residus plàstics** en llocs estratègics dels MVNS. Addicionalment, s'han repartit 4.500 **bosses de tela** reutilitzables, així com 5.500 **fulletons informatius** recordant el contingut de la ordenança i els fets considerats com a infraccions. Amb aquesta iniciativa, a més de fomentar la reducció dels residus plàstics també es pretén millorar la seva separació a origen.

3.5.2 Mercagavà- Projecte Rebag

Amb un enfocament similar als dos casos comentats anteriorment, es presenta el cas de Mercagavà on s'ha desenvolupat una prova pilot per a implementar el projecte *Rebag*. Aquest projecte està impulsat des de l'ARC i la Diputació de Barcelona. És una iniciativa de l'empresa d'emprenedoria social i sostenible Bolseta i de l'aplicació de consum alternatiu i sostenibilitat *GoZeroWaste*.

Es basa en un servei que reparteix 2 formats de **bosses de tela reutilitzables** fetes de teixit de polièster 100% reciclable i confeccionades en centres de col·lectius amb risc d'exclusió social de les Fundacions Portolà i Ared.

Per a obtenir una bossa, *Rebag* compta amb un aplicatiu homònim a través del qual es poden demanar o retornar les bosses.

A cada tipus de bossa una li correspon una petita fiança:

- La bossa gran amb nanses de 50x47cm té una fiança de 6€
- La bossa petita de 30x30cm li correspon una fiança de 2€.

Aquesta fiança es reemborsa un cop es retorna la bossa si aquesta s'ha comprat en els últims 30 dies. A partir d'aquest període, la bossa passa a ser propietat de l'usuari. La quantia de la fiança es transfereix a través de l'aplicació mòbil.

Solidança, entitat de l'àmbit de l'economia social, és l'encarregada de netejar les bosses retornades en bon estat i d'higienitzar-les per a la seva posterior reutilització.

Figura 8. Bosses del projecte Rebag.

Font: Rebag.

Gràcies a aquesta iniciativa, es redueixen els costos per envàs de la població consumidora, ja que aquests es fan responsables, i es redueix considerablement el nombre de bosses d'un sol ús, plàstics i papers. Alhora s'aconsegueix una millor sensibilització i ètica de residu zero. A més a més, *Rebag* ofereix llocs de treball a persones en risc d'exclusió social.

3.5.3 Mercat del Cabanyal (València): Projecte de gestió sostenible dels residus

Aquest projecte té com a objectiu realitzar una proposta innovadora centrada en una gestió més eficient dels residus del Mercat de Cabanyal, situat al municipi de València. Per a aconseguir-ho, s'han proposat línies d'actuació basades en 3 àmbits:

La sensibilització. La qual busca sensibilitzar als usuaris i informar de la necessitat de treballar de forma col·lectiva. Proposa les següents accions:

- Formacions en bones pràctiques i tallers de sensibilització.
- Contenedors de reciclatge dins del mercat: Proporcionar infraestructura per al client.
- Exposició de fotos sobre danys al medi ambient.
- Realització de tallers de dissenys per a l'elaboració de bosses de tela per a fomentar la utilització de materials sostenibles i reduir envasos.
- App "EcoCabanyal" (Informació del mercat: productes de temporada, baixada de preu, esdeveniments, etc.).
- Activitats de reutilització de residus que genera el mercat.
- Dia del "Mercat Verd", on es desenvolupen un seguit d'accions informatives sobre bones pràctiques mediambientals.
- Auditories internes sobre el reciclatge que fa cada parada.

El consum responsable, que busca reduir l'impacte mediambiental a través de promoure estils de vida responsable:

- Punt d'informació al mercat sobre desenvolupament sostenible.
- Identificar amb un segell els llocs que realitzin pràctiques sostenibles.
- Venda a les parades de bosses exclusivament de materials biodegradables o reutilitzables.

La comunicació interna. Té com a objectiu millorar la comunicació entre els agents interns del Mercat de Cabanyal perquè serveixi com a eina de difusió de les iniciatives i canvis que es volen implementar:

- Comissió de medi ambient dins de l'associació del mercat per a millorar les sinergies que permetin impulsar projectes comuns.
- Formació en TIC per als venedors i venedores que els hi permetin millorar la comunicació.
- Grup de WhatsApp que representi un mecanisme de comunicació àgil i adaptat a tothom.

3.5.4 Mercabarna

Aquest és el cas d'un dels principals mercats de majoristes d'aliments frescos d'Europa en volum de comercialització. Pel que fa a magnituds i característiques operatives, aquests tipus de mercats mantenen certes diferències respecte als MVNS. No obstant, són clars exemples on s'apliquen projectes innovadors envers la gestió eficient dels residus, els quals poden acabar sent referències per altres tipus d'espais on es generen similars fluxos de residus, com és el cas dels MVNS.

Entre les iniciatives portades a terme a Mercabarna, cal destacar primerament el **Punt Verd Únic**. Aquest espai es va construir el 2002 com a part del pla ambiental de Mercabarna. És una instal·lació d'avantguarda dissenyada per a gestionar adequadament els residus comercials generats a l'àrea. Incorpora tecnologia innovadora, com un sistema de recollida de matèria orgànica i una planta de selecció per a matèria inorgànica, permetent el reciclatge. A més, ofereix serveis tant per a empreses majoristes com per a compradors minoristes que accedeixen a la Unitat Alimentària.

La segona acció té a veure amb la creació d'un **Banc d'Aliments**. Aquesta iniciativa va néixer de la col·laboració entre empreses de Mercabarna i el Banc dels Aliments de Barcelona, on productes frescos que no poden ser comercialitzats i que encara són aptes per al consum es donen a entitats benèfiques. L'any 2010, més de 100 empreses van donar 531 tones de fruites i hortalisses i més de 12 tones de peix.

Recentment, com a evolució i complement del Banc d'Aliments, s'ha creat el nou centre d'aprofitament alimentari **Foodback**. Aquest projecte de bioeconomia circular té un paper fonamental en el nou sistema de gestió de la matèria orgànica a Mercabarna, realitzant el triatge de fruites i hortalisses excedentàries per redistribuir-les a entitats socials o transformar-les.

Aquesta iniciativa pionera busca combatre el malbaratament alimentari, convertint els excedents en recursos útils. Està dirigit als usuaris dels mercats majoristes, i busca maximitzar la utilitat dels productes excedentaris, ja sigui distribuïnt-los a entitats socials o transformant-los per al seu aprofitament. En primer lloc, es realitza una tria exhaustiva dels excedents per permetre la seva posterior transformació en brous, melmelades, etc. Els aliments que no es consideren aprofitables en el triatge són enviats al Punt Verd, on són compostades. La iniciativa arriba a aprofitar al voltant d'1,5 tones de productes vegetals a l'any, i té com a objectiu arribar a les 3,5 tones anuals en els pròxims anys. A la següent taula es mostren els valors de producte vegetal recuperat l'any 2021 gràcies a aquest projecte.

Taula 4. Excedent de producte vegetal i recuperat.

	2019	2020	2021
Total producte vegetal gestionat	12.262 t	13.242 t	11.649 t
Producte vegetal aprofitable recuperat	1.207 t	1.456 t	1.011 t
% de recuperació	9,85%	11,00%	8,68%

Font: Elaboració pròpia a partir de la "Memòria de sostenibilitat Mercabarna 2021".

Amb el suport de diverses organitzacions, aquest projecte té com a objectiu beneficiar tant al medi ambient com a la societat. Una de les col·laboracions de Foodback és amb el Banc d'Aliments de Barcelona, el qual és l'encarregat de coordinar la instal·lació i organitzar la distribució dels aliments escollits. Entre altres entitats que donen suport es troben Càrites, Creu Roja, programa Alimenta, Fundació la Caixa, Generalitat de Catalunya i l'Associació d'Empreses majoristes de Mercabarna.

L'última de les iniciatives a destacar envers la correcta gestió dels residus a Mercabarna es centra en la **Reutilització de palets**, on mitjançant la col·laboració amb una empresa de lloguer es recullen palets dels contenidors de fusta de tot el recinte i es transporten periòdicament en camions des del Punt Verd Únic. Amb aquesta acció, a més de recuperar els palets que es troben en bon estat, també es reparen aquells que estan trencats. Sens dubte, aquesta iniciativa, que a poc a poc es va estenent a altres mercats, contribueix significativament a la protecció del medi ambient en evitar que molts palets es converteixin en residus. Durant l'any 202, es van valorar 3.029 tones de fusta provinent d'aglomerats i palets recuperats.

3.5.5 Superfícies i espais comercials d'alimentació catalanes

Diverses cadenes comercials d'alimentació catalanes destaquen també en el seu compromís amb la sostenibilitat ambiental, i han adoptat diverses iniciatives per millorar la gestió de residus i promoure pràctiques més responsables. Algunes d'aquestes mesures son:

- **Reducció de plàstics.** Establint polítiques internes per a reduir gradualment l'ús de bosses de plàstic i altres productes plàstics a les seves instal·lacions. Això inclou la substitució de plàstic film a les seccions de frescos per materials reciclables, envasos sostenibles i la implementació de cistells de rodes, entre altres mesures.
- **Bosses reutilitzables.** Oferint als seus clients la possibilitat de comprar bosses reutilitzables o fabricades amb materials més sostenibles, fomentant així l'ús de solucions alternatives més respectuoses amb el medi ambient.
- **Ús de bosses compostables.** Van ser els pioners en eliminar les bosses de plàstic a les caixes el 2010. Des de 2016 ofereixen bosses compostables per a fruites i verdures, reduint de manera significativa l'ús de bosses de plàstic d'un sol ús i impulsant l'adopció de materials més respectuosos amb el medi ambient.
- **Ús de bosses reutilitzables de malla i altres alternatives sostenibles.** Amb la intenció de reduir l'ús de plàstics convencionals, han implementat alternatives sostenibles com són les bosses de malla reutilitzables, bosses compostables i bosses reciclables de paper, incloent en algunes tendes caixes de cartró per a la compra de fruita i verdura.
- **Producció Integrada.** Aposta per la Producció Integrada en els productes de fruita i verdura de proximitat, assegurant que el sistema agrícola de producció s'adhereixi a mètodes respectuosos amb el medi ambient i la salut humana.
- **Educació ambiental.** Realització d'accions de sensibilització i educació ambiental per promoure l'ús responsable de les bosses de plàstic entre els seus clients, utilitzant canals de comunicació i punts de venda com a mitjans per transmetre aquest missatge.
- **Reducció del malbaratament alimentari.** Implementació d'iniciatives per a reduir el malbaratament alimentari, adoptant estratègies com la donació d'aliments no venuts a organitzacions i l'optimització de la cadena d'aprovisionament.
- **Ampliació de productes sostenibles.** Ampliació de l'oferta de productes sostenibles, incloent-hi aliments orgànics i productes de proximitat, afavorint així la producció i el consum sostenibles a nivell local.

- **Tasses o gots reutilitzables a la cafeteria.** Fomenten la reducció de residus i l'ús de materials sostenibles en les seves cafeteries, oferint descomptes per a cada consumició que es demani amb tasses o gots reutilitzables. Aquesta mesura promou una cultura de consum més conscient i incentiva als clients a adoptar hàbits més sostenibles.
- **Minimització de les emissions de carboni.** Compromís per a reduir les seves emissions de carboni mitjançant, com exemple, la reorganització de les rutes dels vehicles utilitzant mitjans de transport més sostenibles.
- **Projectes de consum responsable i conscient.** Servei per a la recuperació i donació d'una segona vida a la roba, contribuint a reduir el volum de residus tèxtils i fomentant una economia més circular.
- **Autogestió de la recollida separada d'envasos a les tendes.** Gestió de manera autònoma la recollida separada d'envasos, amb la finalitat de reincorporar-los com actius dins de la seva cadena de valor.
- **Reciclatge del 100% del plàstic i cartró generat a logística.** L'empresa està compromesa a reciclar la totalitat dels materials plàstics i de cartró generats durant les operacions logístiques.
- **Eliminació de les bosses de plàstic de servei per granel.**
- **Reducció del desbaratament alimentari.** Participació amb la iniciativa de *Too Good to Go*, la qual permet reduir el desbaratament alimentari mitjançant la redistribució d'excedents a consumidors a través d'una plataforma digital.
- **Ús d'energies renovables a les tendes, oficines i planta d'elaborats**

3.5.6 Casos d'èxit a nivell internacional

A nivell global, la gestió sostenible de residus ha adquirit una importància crítica, especialment en àmbits com el dels MVNS, on les operacions comercials i la generació de residus són dinàmiques. En aquest sentit, s'han implementat diverses estratègies per abordar aquest desafiament de manera eficient.

A continuació, es presenten diversos casos reals de cadenes comercials internacionals que exemplifiquen l'èxit en la gestió de residus en aquest context específic:

- Programes de **recollida separada** a les tendes, mitjançant la disposició de punts específics de reciclatge de materials i residus orgànics.
- Implementació de mesures destinades a minimitzar el malbaratament alimentari a través de la **donació d'aliments** no venuts i la realització de campanyes de sensibilització dirigides tant a empleats com a clients.
- Promoció de **bosses reutilitzables** com a alternativa sostenible a les bosses de plàstic d'un sol ús mitjançant campanyes de sensibilització i un programa d'incentius basat en descomptes per als clients que optin per portar la seva pròpia bossa reutilitzable. Addicionalment, s'ha ampliat l'oferta de bosses reutilitzables i ecològiques a les tendes com a part d'aquesta iniciativa.
- Promoció d'alternatives sostenibles a les bosses de plàstic convencionals a través de la implementació de programes d'incentius, ecodisseny d'empaquetatge i opcions de compra de **bosses reutilitzables** com a alternatives més sostenibles a les bosses de plàstic d'un sol ús.
- Reducció del malbaratament alimentari mitjançant la implementació de programes de **donació d'aliments** no venuts i l'establiment de col·laboracions amb proveïdors i agricultors.

- Implementació de programes de **recollida separada** a les tendes acompanyat de campanyes d'educació i sensibilització dirigides tant a clients com a empleats.
- Implementació d'una estratègia per eliminar de forma gradual les bosses de plàstic de totes les seves tendes. Com a alternativa, s'ofereixen **bosses reutilitzables** fabricades amb tela, de paper reciclat o materials compostables, les quals es consideren unes opcions més sostenibles. A més, l'empresa col·labora activament amb els seus **proveïdors** per tal de minimitzar l'ús **d'embalatge plàstic innecessari** en els seus productes.
- Desenvolupament de **campanyes de sensibilització** dirigides a clients i empleats sobre l'adequada gestió dels residus i d'adopció de pràctiques sostenibles. Aquestes campanyes tenen com a objectiu augmentar la consciència sobre la importància de reducció, reutilització i reciclatge dels residus.
- Implementació de programes de gestió de residus orgànics amb l'objectiu de fomentar el **compostatge** o a la valorització energètica d'aquests materials. Aquesta mesura permet reduir la quantitat de residus enviats a abocadors.
- Foment de la **recollida separada** de residus a les seves tendes mitjançant la implementació de sistemes i infraestructures específiques a les tendes per facilitar la separació de diversos materials.
- Eliminació progressiva de les bosses de plàstic d'un sol ús mitjançant la promoció i comercialització d'alternatives sostenibles com **bosses reutilitzables de tela o compostables**.
- Foment de pràctiques sostenibles d'envasament exercint pressió i incentivant els seus proveïdors per tal de promoure l'adopció de **pràctiques d'envasament més sostenibles** en tota la cadena de subministrament.
- Reducció del malbaratament alimentari a través d'iniciatives de **donació d'aliments** i implementació d'estratègies per **minimitzar la pèrdua d'aliments**.
- **Sensibilització** i educació dels clients i empleats sobre el reciclatge i pràctiques sostenibles.
- Recerca de **solucions innovadores** referents als **envasos sostenibles**, explorant materials i tecnologies que presenten característiques més favorables des d'un punt de vista mediambiental, com ara la biodegradabilitat, compostabilitat o reciclabilitat.

3.6 MATRIU DAFO

A partir de tota la informació recopilada i analitzada, es presenten els diferents aspectes clau en format de matriu DAFO (Debilitat, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats), com a síntesi d'aquesta fase de diagnosi:

Taula 5. Matriu DAFO sobre la generació, recollida i gestió dels residus en els MVNS.

DEBILITATS	AMENACES
<ul style="list-style-type: none"> • Dèficit de dades de generació i recollida de residus en els àmbits específics dels MVNS. • Manca d'implicació o indiferència per part dels paradistes envers la correcta gestió dels residus en els MVNS. • Manca de recollida separada dels penjadors de roba. • Manca d'interconnexions dins de les administracions locals entre les diferents àrees que participen de manera transversal en la gestió de residus en els MVNS. • Dèficit de concreció, continguts i criteris del que especifica la normativa vigent sobre la gestió dels residus en els dels MVNS. • Manca de sensibilització i comunicació del que representa i significa la gestió dels residus en aquest àmbit d'actuació. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sancions per part de les administracions competents. • La consolidació de MVNS de gran dimensió i propers a zones turístiques o molt concorregudes pot repercutir en la proliferació de paradistes il·legals, representant un problema per a la correcta gestió dels residus. • La manca de coneixement i implicació que existeix entre els paradistes pel que fa a una correcta gestió dels residus pot limitar l'èxit de les actuacions de millora que es portin a terme. • La manca de canals i protocols de recollida sobre determinats residus (olis, penjadors, etc.), que actualment no es gestionen correctament, pot acabar normalitzant aquesta situació no desitjable.
FORTALESES	OPORTUNITATS
<ul style="list-style-type: none"> • Determinats MVNS compten amb sistemes o elements de recollida exclusius per a gran part de les fraccions. • Aplicació i consolidació de determinats protocols que faciliten la recollida d'algunes fraccions (plegar i apilar capses cartró, aportació i utilització de contenidors específics d'orgànica, etc.). • Presència, en alguns ajuntaments, de tècnics específics en MVNS amb un coneixement profund i una implicació directa sobre aquests equipaments. • Bona disposició tècnica per part dels responsables dels MVNS. 	<ul style="list-style-type: none"> • Implementar sistema d'incentius per aquelles parades que treballin amb matèries primeres i productes sostenibles. • Aplicació d'un sistema de taxes de pagament per generació que determini les quotes segons els tipus i quantitats de residus generats. • Fomentar les noves tecnologies per a millorar la comunicació i implicació dels diferents agents responsables en la gestió dels residus en els MVNS. • Incrementar les sinergies entre les diferents arees competents de l'administració, així com amb la resta d'agents per generar propostes de millora amb caràcter integral sobre els MVNS. • Analitzar i adaptar iniciatives d'èxit que s'estan desenvolupant actualment en l'àmbit dels mercats municipals. • La nova llei autonòmica, així com les ordenances existents a nivell municipal sobre l'àmbit dels residus, poden significar referències per a la correcta regulació dels MVNS.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades analitzades.

4 OBJECTIUS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Després d'extreure els principals elements claus que conformen la diagnosi, es procedeix a detallar les línies estratègiques que han permès canalitzar i definir les actuacions necessàries per a la millora de la gestió dels residus en els MVNS, i els objectius qualitatius i quantitius que es desprenen d'elles:

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

1. Optimització de la **recollida separada en origen** dels residus generats en MVNS (plàstics, orgànica, etc.): disseny i aplicació de procediments i sistemes.
2. Definició de mètodes d'inspecció i control que permetin l'**obtenció i avaluació de dades** sobre la gestió de residus en MVNS d'una forma àgil i actualitzada.
3. Aplicar les **noves tecnologies** per al desenvolupament d'iniciatives que permetin millorar la gestió dels residus en aquests equipaments.
4. Definició d'**indicadors** de seguiment del **grau d'implementació** de la Guia i d'assoliment d'**objectius**.

OBJECTIUS QUALITATIUS

Millora qualitativa de la separació de residus en origen (reducció d'**impropis**).

Sensibilització dels paradistes i usuaris dels MVNS per a una gestió més sostenible dels seus residus.

Millora del **coneixement** relatiu a la generació i gestió de residus (recopilació i anàlisi de dades).

OBJECTIUS QUANTITATIUS

Recollida separada del 50% del total de residus generats als MVNS per **2035** (Llei 7/2022).

Implementació de la recollida separada de **matèria orgànica** al 100% dels MVNS per 2025 (Llei 7/2022)

Implementació de sistemes per obtenció de **dades** de generació i recollida al MVNS més rellevants per 2025

5 GUIA PER A LA IMPLEMENTACIÓ DE MESURES DE SOSTENIBILITAT

Un cop plantejats els objectius a assolir i les línies estratègiques a seguir, en el present apartat es defineixen les propostes d'actuacions, factibles i adequades a la realitat, adreçades a optimitzar prevenció i gestió dels residus generats en els MVNS.

Cada actuació es presenta en una fitxa dissenyada per a recollir de manera detallada la informació necessària per a la implementació i seguiment de l'actuació.

Respecte a l'organització de les actuacions, aquestes s'han agrupat en **4 àmbits** d'actuació. Així mateix, dintre de cada actuació es defineixen les **accions concretes i necessàries** per desenvolupar-les amb èxit. Cal comentar que aquesta proposta no incorpora un calendari concret per a la implementació de les diferents actuacions, ja que aquest factor queda supeditat als recursos econòmics i tècnics disponibles.

Els imports consignats en les diferents actuacions, son aproximacions a partir de diverses consultes.

A continuació, es presenta una taula resum amb l'estructura completa de la Guia, seguida de les fitxes de les actuacions proposades per assolir els objectius marcats:

Taula 6. Estructura de la Guia de Sostenibilitat: àmbits, actuacions i accions.

Codi àmbit	Nom àmbit	Codi actuació	Nom actuació	Codi acció	Nom acció
A	PREVENCIÓ	A01	Suport als paradistes per aplicar criteris de compra sostenible	A01.1	Guia tècnica de bones pràctiques
				A01.2	Fomentar la participació en un banc d'aliments
		A02	Programa de contractació verda	A02.1	Estudi proveïdors de MVNS
				A02.2	Distribució de productes reutilitzables
B	GESTIÓ	B01	Subministrament d'elements d'aportació	B01.1	Dimensionat tècnic del servei de recollida
				B01.2	Subministrament dels elements d'aportació
				B01.3	Campanya informativa
		B02	Elaboració de document procedimental per a definir la participació de cada perfil en l'àmbit de la gestió de residus: paradistes, serveis municipals, empresa del servei, ciutadania, etc.	B02.1	Elaboració un mapa d'agents amb implicació directa o indirecta en MVNS
		B03	Implementació d'un punt de recollida per residus específics	B03.1	Instal·lació d'un punt de recollida de residus
				B03.2	Instal·lació d'un compostador comunitari
		B04	Línia verda de comunicació bidireccional entre el servei municipal i els paradistes	B04.1	Creació de la línia verda
		B05.1	Obtenció i tractament de dades de recollida		
		B05	Disseny d'un sistema d'obtenció i tractament de dades estandarditzat	B05.2	Realització de caracteritzacions per a la generació d'un bossa tipus.
C	TRANSVERSAL	C01	Adaptació dels accessos i del circuit intern a persones amb diversitat funcional	C01.1	Adaptació dels elements informatius al sistema Braille.
				C01.2	Instal·lació de cartells i senyals amb lletres grans.
				C01.3	Instal·lació de rampes i altres elements necessaris.
		C02	Instal·lació de places d'aparcament per bicicletes	C02.1	Instal·lació de places d'aparcament per bicicletes
		C03	Instal·lació de tendals	C03.1	Instal·lació de tendals

Font: Elaboració pròpia.

5.1 A01: Suport als paradistes per aplicar criteris de compra sostenible

ACTUACIÓ A01	Suport als paradistes per aplicar criteris de compra sostenible			ÀMBIT A
FLUX DE RESIDUS	Matèria orgànica	AGENTS IMPLICATS	Serveis tècnics municipals Paradistes Entitats socials	
OBJECTIUS	Fomentar la compra sostenible de productes Evitar el malbaratament alimentari Organitzar la recaptació i repartiment dels excedents alimentaris			
PRESSUPOST				
Concepte	Unitats	Import unitari	Import (€)	
Elaboració guia tècnica de bones pràctiques	1 u	1.500,00 €/u	1.500,00 €	
Edició digital de la guia	1 u	1.000,00 €/u	1.000,00 €	
Edició en format paper de la guia	100 u	10,00 €/u	1.000,00 €	
Parada de paraigües de fusta de 3 metres	1 u	400,00 €/u	400,00 €	
TOTAL			3.900,00 €	
<p>Per a reduir la matèria orgànica als MVNS es proposa desenvolupar un seguit de tasques per tal que els paradistes puguin definir i aplicar un sistema de compra sostenible que els permeti mantenir els beneficis actuals, però reduint els possibles excedents generats de forma recurrent. Uns excedents que acaben convertint-se en residus.</p>				

ACTUACIÓ
A01

Suport als paradistes per aplicar criteris de compra sostenible

ÀMBIT A

Acció A01.1 Guia tècnica de bones pràctiques

Primerament, es proposa el **disseny d'una guia tècnica de bones pràctiques** que incorpori els criteris necessaris per tal que els paradistes puguin realitzar una planificació de compra eficient i ajustada als volums mitjans de venda.

Alguns d'aquests criteris poden ser:

- Comprar producte el menys perible possible.
- Detecció de productes excedents recurrents.
- Alternatives de productes més perdurables segons la temporada.
- Mecanismes de conservació de productes.

Així mateix, aquesta guia haurà d'incorporar una **plantilla tipus calendari** que permeti registrar les vendes i excedents. Aquesta permetrà **visualitzar àgilment les matèries o productes que poden ajustar-se a nivell de compra**.

A01.2 Fomentar la participació en un banc d'aliments

Aquesta actuació es veurà complementada amb una segona acció específica. Les administracions locals competents han de fer les gestions pertinents perquè els seus MVNS amb sector alimentari tinguin la possibilitat de **participar en un banc d'aliments**.

Aquesta organització, basada en el voluntariat **pot ser de nova creació o bé incloure's en una ja existent** dintre del municipi. Tanmateix, l'ajuntament haurà de disposar dels recursos inicials necessaris, tant logístics com materials, per a la configuració o annexió a un banc d'aliments que permeti recollir i repartir els excedents alimentaris generats cada dia de mercat.

En el cas que l'entitat que gestiona el banc d'aliments no disposi de cap instal·lació adaptada a l'espai del MVNS que pugui cedir de forma gratuïta o que aquesta organització sigui de nova creació,

ACTUACIÓ A01	Suport als paradistes per aplicar criteris de compra sostenible	ÀMBIT A
<p>l'ajuntament finançarà la instal·lació d'una parada adaptada a l'entorn i a les funcions requerides. Aquest punt de recollida d'aliments ha de comptar amb 2 persones (la quantitat dependrà de la dimensió del mercat) que s'encarreguin de recollir i repartir els aliments. Les persones seleccionades han de ser voluntàries i compromeses amb la causa. Per aquest motiu, el seu cost no es contempla al pressupost.</p> <p>Cal destacar que el pressupost està plantejat perquè pugui servir com a referència econòmica de cara a la planificació de la implementació d'aquesta actuació. Inclou el cost del programa per un mercat tipus de 50 parades⁴.</p>		
INDICADORS DE SEGUIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Guia de bones pràctiques - Evolució mensual del pes adquirit per producte - Evolució mensual d'excedents d'invenuts - Nombre de participants amb el banc d'aliments - Pes d'aliments gestionats pel banc d'aliments 	<ul style="list-style-type: none"> - Si/No - Kg/parada - Kg/parada - Unitats - Kg
RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS	<ul style="list-style-type: none"> - A02. Desenvolupament d'un programa de contractació verda que incentivi als paradistes l'adquisició de productes i serveis més sostenibles/responsables. - B02. Elaboració d'un manual procedimental per a definir la participació de cada perfil en l'àmbit de la gestió de residus. - B03. Implementació d'un punt de recollida per a l'aportació dels residus amb menys alternatives de recollida al carrer + compostatge comunitari. 	<ul style="list-style-type: none"> - A02 - B02 - B03 - B04 - B05 - C03 - D02 - D03

⁴ Valor definit en base a la mitjana aritmètica aproximada del nombre de parades fixes segons les dades disponible.

ACTUACIÓ A01	Suport als paradistes per aplicar criteris de compra sostenible	ÀMBIT A
	<ul style="list-style-type: none"> - B04: Línia verda de comunicació bidireccional entre paradistes i servei municipal - B05. Disseny d'un sistema d'obtenció i tractament de dades estandarditzat que garanteixi un adequat control del servei. - C03. Instal·lació de tendals. - D02. Programa de visites informatives als paradistes - D03. Distintiu per a destacar la sostenibilitat de les parades 	

5.2 A02: Programa de contractació verda

ACTUACIÓ A02	Programa de contractació verda		ÀMBIT A
FLUX DE RESIDUS	Tots	AGENTS IMPLICATS	Serveis tècnics municipals Paradistes Distribuïdors
OBJECTIUS	Fomentar la venda de productes més sostenibles. Reduir el volum de residus generats.		

ACTUACIÓ A02	Programa de contractació verda		ÀMBIT A
PRESSUPOST			
Concepte	Unitats	Import unitari	Import (€)
Estudi + BBDD contractació verda	1 u	2.500,00 €/u	2.500,00 €
Actualització BBDD	2 u	650,00 €/u	1.300,00 €
Guants de més d'un ús de nitril	30 u	10,00 €/u	300,00 €
Pissarres personalitzades (a 1 color 1 posició)	50 u	15,00 €/u	750,00 €
Vaixella compostable (o 200 reutilitzable)	500 u	0,45 €/u	225,00 €
TOTAL			5.075,00 €
<p>Actualment, una gran part de productes que es venen als MVNS, així com determinats materials utilitzats per al desenvolupament de les tasques rutinàries dels paradistes, estan formats per materials reciclables o bé incorporen materials prescindibles que esdevenen residus posteriorment. Així doncs, aquesta actuació pretén generar un recurs informatiu àgil per a facilitar l'adquisició de matèries, productes i serveis més sostenibles.</p>			
A02.1 Estudi proveïdors de MVNS			
<p>Per al desenvolupament d'aquesta actuació es proposa, primerament, l'elaboració d'un estudi que analitzi les característiques dels proveïdors dels MVNS que operen als municipis de Barcelona. En aquest estudi, també es registraran els principals criteris de compra verda que podran aplicar els paradistes a l'hora de seleccionar a un proveïdor.</p>			
<p>A continuació, es presenten alguns dels criteris que cal aplicar:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Grau de comercialització amb matèries i productes locals, biodegradables o reutilitzables. 			

ACTUACIÓ
A02

Programa de contractació verda

ÀMBIT A

- Grau de comercialització de **matèries primeres de fonts sostenibles** i preferiblement certificades, que assegurin un menor impacte.
- Grau de comercialització de **productes homologats** per institucions oficials i reconegudes que compleixen determinats estàndards de sostenibilitat i qualitat.

Un cop obtinguts i tractats els resultats de l'estudi, es procedirà a **crear una base de dades oficial de distribuïdors que apliquin determinats criteris de sostenibilitat**, tant a nivell de procediments, com a nivell de producte.

D'aquesta manera les administracions i els paradistes disposaran d'un **recurs que els facilitarà l'adquisició de productes més sostenibles, més responsables i, per tant, menys generadors de residus**.

Aquest llistat **s'actualitzarà semestralment** per a comprovar que les empreses incloses continuen complint els criteris prèviament comprovats i, també, per afegir noves que s'adaptin als estàndards requerits.

ACTUACIÓ
A02

Programa de contractació verda

ÀMBIT A

A02.2 Distribució de productes reutilitzables

Així mateix, es recomana que els ajuntaments subministrin **productes reutilitzables en les fases inicials d'aquest programa de compra verda**, ja que permetrà que els paradistes puguin conèixer i provar aquests productes i, d'aquesta manera, incentivar la seva compra. Entre aquests utensilis i productes a lliurar es destaquen els següents:

- Guants de més d'un sol ús (parades d'alimentació). A cada parada es repartiran 2 unitats (parells) de guants.
- Vaixel·la reutilitzable o compostable (parades de restauració). A cada parada es repartiran 40 jocs de vaixel·la reutilitzable o 100 de compostable, compost per un plat, un got, una forquilla i un ganivet.
- Pissarres tradicionals amb guix per anunciar els productes. La mida de les pissarres serà suficientment gran per facilitar la seva visualització (mida suggerida 40x60 cm), i estaran personalitzades amb un logo o el lema, per tal de reforçar el missatge de la campanya.

A nivell pressupostari, està plantejat perquè pugui servir com a referència econòmica de cara a la planificació de la implementació d'aquesta actuació. Les unitats d'aquests articles s'han definit amb el supòsit d'un MVNS tipus de 50 parades⁵, de les quals un 50% corresponen al sector de l'alimentació (guants) i un 10% a restauració (vaixel·la i guants). En el cas de les pissarres, es contempla repartir-les al 100% de les parades.

⁵ Valor definit en base a la mitjana aritmètica aproximada del nombre de parades fixes segons les dades disponibles.

ACTUACIÓ A02	Programa de contractació verda	ÀMBIT A
INDICADORS DE SEGUIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Evolució de la quantitat de residus recollits al mercat en funció de la fracció (unitats: kg/parada/any i, o kg totals). - Incorporació de nous materials, utensilis i productes amb característiques sostenibles per a l'ús diari dels paradistes. - Evolució de proveïdors homologats o que compleixin codis de conducta de compra/venda sostenible. - Evolució de les parades amb certificacions que reconeixen productes amb criteris sostenibles. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kg/parada/any - Unitats - Unitats - Unitats
RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS	<ul style="list-style-type: none"> - A01. Suport als paradistes per a l'ajustament de compra de productes (excedents, lluita malbaratament) i participació en banc d'aliments. - B02. Elaboració d'un manual procedimental per a definir la participació de cada perfil en l'àmbit de la gestió de residus. - D02. Programa de visites informatives als paradistes - D03. Distintiu per a destacar la sostenibilitat de les parades 	<ul style="list-style-type: none"> - A01 - B02 - D02 - D03

5.3 B01: Distribució d'elements d'aportació per a la recollida

ACTUACIÓ B01	Distribució d'elements d'aportació per a la recollida			ÀMBIT B
FLUX DE RESIDUS	Tots	AGENTS IMPLICATS	Serveis tècnics municipals Paradistes	
OBJECTIUS	Fomentar la recollida selectiva de les fraccions generades en els MVNS. Reduir els impropis i reforçar la recollida de residus específics.			
PRESSUPOST				
Concepte	Unitats	Import unitari	Import (€)	
Dimensionat tècnic	15 h	75,00 €/u	1.125,00 €	
Bujol de 240 litres per paper petit i orgànica	12 u	50,00 €/u	600,00 €	
Bujol de 360 litres per als penjadors de roba	6 u	90,00 €/u	540,00 €	
Contenedor de 1100 litres pel plàstic	6 u	200,00 €/u	1.200,00 €	
Gàbies metàl·liques 2 m ³ per al cartró	6 u	500,00 €/u	3.000,00 €	
Rollo de 50 bosses de 60 litres	200 u	5,00 €/u	1.000,00 €	
Informadors campanya informativa	2 jornades	650,00 €/jornada	1.300,00 €	
TOTAL			8.765,00 €	
<i>*El preu de les jornades inclou desplaçaments i dietes d'un equip de 2 informador/es ambientals.</i>				
<p>Una bona part dels MVNS dels municipis de Barcelona no compten amb sistemes de recollida selectiva específics per als residus generats en aquests espais. Per aquest motiu, aquesta actuació es centrarà en aportar els elements de contenització necessaris i adequats per a cada tipus de parada perquè tots o gran part dels residus tinguin una via clara i definida de recollida selectiva.</p>				
B01.1 Dimensionat tècnic del servei de recollida				

ACTUACIÓ
B01

Distribució d'elements d'aportació per a la recollida

ÀMBIT B

La primera acció que es proposa és l'**elaboració o contractació externa per a realitzar un dimensionat tècnic del servei de recollida** de les diferents fraccions generades en un determinat MVNS.

Aquest dimensionat ha d'incorporar els següents aspectes:

- Tipus d'elements de contenització.
- Quantitat d'elements de contenització.
- Definició de l'operativa del servei.
- Recursos materials i mitjans personals.

**ACTUACIÓ
B01**

Distribució d'elements d'aportació per a la recollida

ÀMBIT B

B01.2 Subministrament dels elements d'aportació

En aquesta acció, un cop dimensionat el servei necessari, **l'ajuntament procedirà a adquirir i subministrar els diferents elements d'aportació**, per a distribuir-los segons les indicacions del dimensionat previ dintre del MVNS.

El pressupost s'ha plantejat per a un mercat tipus suposat de 100 parades, amb presència de sectors diversos tot i que amb un major pes del sector tèxtil, fonamentat en les experiències de mercats recopilades mitjançant contacte directe a la fase de diagnosi del present document. Així, es contempla la implementació de 6 punts d'aportació dintre del mercat, als quals es distribuiran els següents elements:

- Una gàbia de 2 m³ per al cartró plegat.
- Un contenidor de 1.100 litres per als plàstics i altres envasos.
- Un bujol de 240 litres per a papers petits.
- Un bujol de 360 litres per a dipositar penjadors.
- Un bujol de 240 litres per a la matèria orgànica.

La fracció resta es demanarà en bosses translúcides, per la qual cosa es distribuirà un rotllo de 50 bosses de 60 litres.

Es considera que les operacions d'instal·lació i recollida dels elements de contenització seran portades a terme per l'empresa contractista del servei de recollida i no estan incloses al pressupost, ja que les circumstàncies contractuals poden ser molt diverses entre diferents municipis.

ACTUACIÓ B01	Distribució d'elements d'aportació per a la recollida	ÀMBIT B
<p>B01.3 Campanya informativa</p> <p>La tercera acció constarà en la realització d'una campanya informativa durant el primer dia que estiguin operatius tots els nous elements de contenització. Així doncs, 2 informadors/es ambientals visitaran cadascuna de les parades per a explicar i resoldre dubtes sobre el sistema de recollida implementat.</p> <p>Tanmateix, els responsables del MVNS hauran de fer un seguiment rutinari per a detectar la correcta aplicació i funcionalitat d'aquests nous elements de recollida. A més, es recomana obtenir i tractar les dades de generació i recollida de l'àmbit específic del MVNS per a poder ajustar el servei.</p>		
INDICADORS DE SEGUIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Evolució de la quantitat de residus recollits al mercat en funció de la fracció. - Evolució mensual de la quantitat d'impropis presents en cada fracció sobre l'àmbit específic del MVNS. - Nombre i valoració d'incidències reportades per part dels paradistes amb relació al nou sistema de recollida. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kg - Kg - Unitats
RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS	<ul style="list-style-type: none"> - B02. Elaboració d'un manual procedimental per a definir la participació de cada perfil en l'àmbit de la gestió de residus. - B03. Implementació d'un punt de recollida per a l'aportació dels residus amb menys alternatives de recollida al carrer + compostatge comunitari 	<ul style="list-style-type: none"> - B02 - B03 - B05 - D02

ACTUACIÓ B01	Distribució d'elements d'aportació per a la recollida	ÀMBIT B
	<ul style="list-style-type: none">- B05. Disseny d'un sistema d'obtenció i tractament de dades estandarditzat que garanteixi un adequat control del servei- D02. Programa de visites informatives als paradistes	

5.4 B02: Elaboració d'un manual procedimental de la gestió del mercat

ACTUACIÓ B02	Elaboració d'un manual procedimental de la gestió de residus			ÀMBIT B
FLUX DE RESIDUS	Tots	AGENTS IMPLICATS	Diputació de Barcelona. Diferents àrees dels serveis tècnics municipals. Empresa de serveis de recollida i neteja municipal. Paradistes. Entitats involucrades en els MVNS.	
OBJECTIUS	Optimitzar la gestió dels residus en els MVNS Resoldre problemàtiques transversals als MVNS de forma conjunta entre els diferents agents implicats.			
PRESSUPOST				
Concepte	Unitats	Import unitari	Import (€)	
Elaboració manual de procediment	80 h	75,00 €/h	6.000,00 €	
TOTAL			6.000,00 €	
<p><i>*La producció en format paper del document no es contempla. Així doncs, cada ajuntament decidirà, segons les seves necessitats i característiques, com difondre aquest document i si opta per la seva producció en format paper.</i></p>				
<p>A l'hora de planificar i executar accions transversals en l'àmbit dels MVNS entre els diferents àmbits competencials dels ajuntaments, així com entre aquestes administracions i altres entitats, s'ha detectat una manca de sinergies que limiten la millora de la prevenció i gestió dels residus sobre aquests espais. Per tant, aquesta actuació es fonamenta en l'elaboració d'un estudi dels diferents agents competents o entitats amb algun tipus de relació sobre els MVNS.</p>				

ACTUACIÓ
B02

Elaboració d'un manual procedimental de la gestió de residus

ÀMBIT B

B02.1 Elaboració un mapa d'agents amb implicació directa o indirecta en MVNS

Per al desenvolupament d'aquesta actuació es proposa, primerament, l'**elaboració un mapa d'agents amb implicació** directa o indirecta en l'àmbit dels MVNS. Aquest document ha d'incorporar la detecció de les següents figures:

- Totes les àrees o departaments operatius dels ajuntaments que tinguin algun tipus de relació o competència amb els MVNS (Serveis tècnics, Medi ambient, Promoció econòmica, Mercats, etc.).
- Empresa que executa els serveis de recollida i neteja.
- Entitats de paradistes.
- Entitats socials que intervinguin en els MVNS.
- Paradistes.
- Persones visitants.

Un cop definits els agents que intervenen en el funcionament dels MVNS, s'ha de realitzar un anàlisi que es centri a **registrar el rol i les funcions de cada agent** per a poder definir de forma clara i concisa un esquema relacional. Aquest esquema ha de contemplar aspectes com:

- Funcions i competències de cada agent en l'àmbit específic dels MVNS.
- Aspectes tècnics i operatius de cada agent que siguin transversals a l'àmbit específic dels MVNS.
- Recursos disponibles que poden aplicar els diferents agents per a millorar la gestió dels MVNS.

Finalment, amb els resultats obtinguts de l'estudi es proposa el **disseny del manual procedimental d'intervencions**. Aquest document ha de permetre mantenir un seguiment, la detecció i resolució d'incidències, així com l'aplicació de millores contínues i projectes conjunts **d'una forma**

ACTUACIÓ B02	Elaboració d'un manual procedimental de la gestió de residus	ÀMBIT B
<p>consensuada, transversal i amb la major participació possible tant d'àrees competencials dels ajuntaments com d'altres entitats.</p> <p>Per tal d'assolir una difusió eficient del manual, aquest s'editarà digitalment amb un format pràctic.</p>		
INDICADORS DE SEGUIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Evolució d'accions generades (projectes de millora, resolució d'incidències, etc.) de forma conjunta entre les diferents àrees aplicades sobre els MVNS. - Nombre de noves propostes aplicades de forma conjunta entre els diferents agents implicats en els MVNS. 	<ul style="list-style-type: none"> - Unitats - Unitats
RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS	<ul style="list-style-type: none"> - A01. Suport als paradistes per a l'ajustament de compra de productes (excedents, lluita malbaratament) i participació en banc d'aliments. - A02. Desenvolupament d'un programa de contractació verda que incentivi als paradistes l'adquisició de productes i serveis més sostenibles/responsables. - B01. Distribució d'elements d'aportació per a fomentar una recollida separada completa i eficient. - B03. Implementació d'un punt de recollida per a l'aportació dels residus amb menys alternatives de recollida al carrer + compostatge comunitari. - B04: Línia verda de comunicació bidireccional entre paradistes i servei municipal 	<ul style="list-style-type: none"> - A01 - A02 - B01 - B03 - B04 - B05 - D01

ACTUACIÓ B02	Elaboració d'un manual procedimental de la gestió de residus	ÀMBIT B
	<ul style="list-style-type: none">- B05. Disseny d'un sistema d'obtenció i tractament de dades estandarditzat que garanteixi un adequat control del servei.- D01. Sessió informativa per als Serveis tècnics municipals	

5.5 B03: Implementació d'un punt de recollida per residus específics

ACTUACIÓ B03	Implementació d'un punt de recollida per residus específics		ÀMBIT B
FLUX DE RESIDUS	RAEE, olis, piles, cosmètics, etc.	AGENTS IMPLICATS	Serveis tècnics municipals. Empresa de serveis de recollida i neteja municipal. Paradistes.
OBJECTIUS	Incrementar la recollida selectiva de residus que tenen menys canals o opcions de recollida tant als MVNS com al carrer. Reduir totalment la generació de matèria orgànica als MVNS mitjançant el compostatge comunitari.		
PRESSUPOST			
Concepte	Unitats	Import unitari	Import (€)
Deixalleria mòbil autocarregable	1 u	30.000,00 €/u	30.000,00 €
Operari deixalleria	4 jornades	200,00 €/jornada	800,00 €
Instal·lació compostadora 400 litres	3 u	500,00 €/u	1.500,00 €
Mestre compostador	4 jornades	200,00 €/jornada	800,00 €
TOTAL			33.100,00 €

Determinats residus generats tant als MVNS com als domicilis **no tenen un canal de gestió definit o adequat o bé presenten menys alternatives de recollida** al carrer (RAEE, olis, penjadors, piles, etc.). Per tant, en front d'aquesta limitació es proposa la **implementació d'un punt de recollida dintre del MVNS** perquè paradistes i visitants tinguin la possibilitat de portar els residus amb menys alternatives de recollida.

ACTUACIÓ B03

Implementació d'un punt de recollida per residus específics

ÀMBIT B

B03.1 Punt de recollida

La primer acció que es contempla és la instal·lació d'un punt de recollida on es puguin aportar els palets i les caixes de fruita en piles separades, per tal que la posterior recollida es faciliti:

Font: pròpia

Adicionalment a aquest sistema per a residus que necessiten un espai considerablement gran, es proposa la instal·lació d'una **deixalleria mòbil de contenidor autocarregable**, amb compartiments per a la recollida de residus (oli vegetal usat, petits RAEE, residus especials, etc.), ja que aquest format permetrà donar servei als diferents MVNS d'un mateix municipi, així com d'altres àrees on es vulgui desenvolupar el servei d'aquest tipus de recollida.

La deixalleria estarà ubicada en un punt visible i estratègic del mercat, i donarà servei tant a paradistes com a ciutadania, de manera que puguin aprofitar la visita al mercat per a portar els residus especials.

L'equip comptarà amb un/a operari/a que atindrà les persones usuàries durant l'horari del mercat. En termes pressupostaris, s'ha estimat el cost per un mes, a un mercat setmanal i una jornada de 8h.

ACTUACIÓ B03

Implementació d'un punt de recollida per residus específics

ÀMBIT B

El pressupost no contempla el vehicle de tracció necessari per al transport ni la resta d'operacions lligades amb la logística del servei (emmagatzematge, manteniment, reposicions, etc.), ja que es considera que les casuístiques contractuals de cada ajuntament amb les empreses adjudicatàries del servei de recollida són molt diverses. En cada cas, s'haurà d'arribar a un consens per dotar d'operativitat a la deixalleria mòbil.

Aquesta acció es pot veure reforçada per l'obligatorietat de contractació de gestors autoritzats per a la recollida d'oli vegetal usat i de notificació als Serveis municipals, pràctica que ja es porta a terme per exemple al municipi de Canovelles. En qualsevol cas, aquesta mesura s'haurà d'avaluar per part de cada ajuntament, ja que implica la incorporació d'aquest requisit dins la normativa municipal.

ACTUACIÓ B03

Implementació d'un punt de recollida per residus específics

ÀMBIT B

B03.2 Instal·lació d'un compostador comunitari

De forma complementària a la primera acció, caldria **valorar la possibilitat d'implementar compostadors comunitaris** per a la matèria orgànica. Alguns dels criteris a tenir en compte a l'hora d'ubicar el compostador:

- Pròxim als usuaris del MVNS, una ràtio ideal de 100 metres.
- Accessibilitat a un punt de subministrament d'aigua.
- Zona ombria.

En aquest cas, el pressupost considerat preveu el subministrament de 3 compostadors de 900 litres, per a un mercat tipus de 50 parades, amb el 30% de parades d'alimentació (15 parades) i amb una aportació de 29 kg/parada i dia (segons el definit a l'apartat 3.3.2). Es contempla un procés de compostatge de 3 mesos aproximadament. També es preveu la figura d'un mestre/a compostador/a per a garantir que el procés es realitza de forma correcta. El cost pressupostat inclou una jornada de 8h cada dia de mercat, durant un mes.

<p>INDICADORS DE SEGUIMENT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Evolució mensual de residus recollits amb el servei de minideixalleria el dia de mercat. - Nombre d'usuaris de la minideixalleria el dia de mercat. - Evolució mensual de matèria orgànica aportada pels paradistes a les compostadores del MVNS. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kg - Unitats - Kg/parada
<p>RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A01. Suport als paradistes per a l'ajustament de compra de productes (excedents, lluita malbaratament) i participació en banc d'aliments. - B01. Distribució d'elements d'aportació per a fomentar una recollida separada completa i eficient. 	<ul style="list-style-type: none"> - A01 - B01 - B02 - B05

ACTUACIÓ B03	Implementació d'un punt de recollida per residus específics	ÀMBIT B
	<ul style="list-style-type: none"> - B02. Elaboració d'un manual procedimental per a definir la participació de cada perfil en l'àmbit de la gestió de residus. - B05. Disseny d'un sistema d'obtenció i tractament de dades estandarditzat que garanteixi un adequat control del servei. - D02. Programa de visites informatives als paradistes 	<ul style="list-style-type: none"> - D02

5.6 B04: Línia verda de comunicació bidireccional entre paradistes i servei municipal

ACTUACIÓ B04	Línia verda de comunicació bidireccional entre paradistes i servei municipal			ÀMBIT B
FLUX DE RESIDUS	Tots	AGENTS IMPLICATS	Serveis tècnics municipals. Paradistes i associacions de paradistes	
OBJECTIUS	Agilitzar tràmits i comunicacions entre l'ajuntament i els paradistes. Incrementar la participació i el compromís dels paradistes.			
PRESSUPOST				
Concepte	Unitats	Import unitari	Import (€)	
Actualització de dades de contacte	30 h	75,00 €/h	2.250,00 €	
Creació grups de difusió per sectors	5 h	75,00 €/h	375,00 €	
Sessió explicativa als paradistes	2 h	75,00 €/h	150,00 €	
TOTAL			2.775,00 €	
<p>La comunicació habitual entre els ajuntaments i els paradistes dels MVNS segueix uns mecanismes individuals i tradicionals. Això repercuteix en una comunicació poc fluida i agreuja la manca de participació que existeix entre els paradistes. Per aquest motiu, es proposa la creació d'un canal de comunicació bidireccional específic i àgil.</p>				

ACTUACIÓ B04	Línia verda de comunicació bidireccional entre paradistes i servei municipal	ÀMBIT B
<p>B04.1 Creació de la línia verda</p> <p>Es proposa la creació d'una línia verda perquè els paradistes i el Servei municipal puguin intercanviar informació rellevant en el dia a dia dels MVNS (horaris, nous serveis, incidències, propostes, etc.).</p> <p>A continuació, es detallen les tasques a desenvolupar per a la creació i posada en funcionament de la línia verda:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definir el canal o plataforma que es vol fer servir. Preferiblement, es recomana la utilització d'eines digitals, com pot ser WhatsApp, ja que la major part de la població la té instal·lada en els seus telèfons mòbils i la sap fer servir. 2. El Servei municipal ha d'actualitzar totes les dades de contacte per tenir una informació útil, la qual poder registrar a la línia verda. 3. Valorar i decidir la creació de grups de difusió diferents segons els tipus de parades. Aquest mecanisme permetrà definir missatges més concrets i conèixer en major profunditat les necessitats d'un determinat sector. Tanmateix, aquesta segmentació dependrà dels objectius informatius que convingui l'ajuntament i de la naturalesa i dimensió de cada mercat. 4. Realitzar una sessió explicativa per a explicar el funcionament i les avantatges de la línia verda. 		
INDICADORS DE SEGUIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Evolució del nombre de sol·licituds de comunicació per part dels paradistes mitjançant la línia verda. - Evolució del nombre d'incidències reportades pels paradistes 	<ul style="list-style-type: none"> - Unitats - Unitats - Si/No

ACTUACIÓ B04	Línia verda de comunicació bidireccional entre paradistes i servei municipal	ÀMBIT B
	- Enquestes de valoració del funcionament de la línia verda.	
RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS	- A01. Suport als paradistes per a l'ajustament de compra de productes (excedents, lluita malbaratament) i participació en banc d'aliments. - B02. Elaboració d'un manual procedimental per a definir la participació de cada perfil en l'àmbit de la gestió de residus.	- A01 - B02

5.7 B05: Disseny d'un sistema d'obtenció i tractament de dades estandarditzat

ACTUACIÓ B05	Disseny d'un sistema d'obtenció i tractament de dades estandarditzat			ÀMBIT B																									
FLUX DE RESIDUS	Tots	AGENTS IMPLICATS	Serveis tècnics municipals. Empresa de serveis de recollida i neteja municipal.																										
OBJECTIUS	Obtenir registres mensuals de generació de residus per fraccions en els MVNS. Optimitzar els serveis de recollida en els MVNS.																												
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="542 608 748 675">PRESSUPOST</th> <th data-bbox="748 608 1144 675">Unitats</th> <th data-bbox="1144 608 1317 675">Import unitari</th> <th colspan="2" data-bbox="1317 608 1742 675">Import (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="542 675 748 708">Concepte</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td data-bbox="542 708 748 742">Obtenció i tractament de dades de recollida</td> <td data-bbox="748 708 1144 742">120 h</td> <td data-bbox="1144 708 1317 742">75,00 €/h</td> <td colspan="2" data-bbox="1317 708 1742 742">9.000,00 €</td> </tr> <tr> <td data-bbox="542 742 748 775">Caracteritzacions per a la generació d'un bossa tipus</td> <td data-bbox="748 742 1144 775">4 u</td> <td data-bbox="1144 742 1317 775">500,00 €/u</td> <td colspan="2" data-bbox="1317 742 1742 775">2.000,00 €</td> </tr> <tr> <td data-bbox="542 775 748 809">TOTAL</td> <td></td> <td></td> <td colspan="2" data-bbox="1317 775 1742 809">11.000,00 €</td> </tr> </tbody> </table>					PRESSUPOST	Unitats	Import unitari	Import (€)		Concepte					Obtenció i tractament de dades de recollida	120 h	75,00 €/h	9.000,00 €		Caracteritzacions per a la generació d'un bossa tipus	4 u	500,00 €/u	2.000,00 €		TOTAL			11.000,00 €	
PRESSUPOST	Unitats	Import unitari	Import (€)																										
Concepte																													
Obtenció i tractament de dades de recollida	120 h	75,00 €/h	9.000,00 €																										
Caracteritzacions per a la generació d'un bossa tipus	4 u	500,00 €/u	2.000,00 €																										
TOTAL			11.000,00 €																										
<p><i>Per a les tasques d'obtenció i tractament de dades s'han contemplat 10 hores mensuals durant un any d'un tècnic municipal.</i></p>																													
<p>Pel que fa a la generació i recollida de residus als MVNS, s'ha identificat un dèficit de dades generalitzat entre les administracions locals tant per fraccions, com per tipologia de parada/sector. Habitualment, aquestes dades es comptabilitzen amb les tones de tots els residus municipals. Així doncs, es planteja la implementació d'un sistema que permeti obtenir, registrar i analitzar les dades per a definir específicament les necessitats de recollida dels residus generats per a cada tipus de parada i fracció en els MVNS.</p>																													

ACTUACIÓ B05	Disseny d'un sistema d'obtenció i tractament de dades estandarditzat	ÀMBIT B
<p>B05.1 Obtenció i tractament de dades de recollida.</p> <p>Per al desenvolupament d'aquesta acció cal contemplar les següents tasques:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Demanar a l'empresa de recollida les dades disgregades per fracció i origen dels residus generats en l'àmbit específics dels mercats. 2. Tractament específic de la informació mitjançant aplicatius estadístics (fulls de càlcul amb Excel, PowerBI, etc.) que permetin tenir un registre actualitzat de les dades, així com la capacitat d'elaborar anàlisis periòdics. <p>Per aquestes tasques, es recomana utilitzar o aplicar noves tecnologies de control i seguiment dels serveis de recollida i neteja, les quals aplicaran a tots els sectors del municipi i concedirà la possibilitat de disgregar les dades d'una forma àgil i eficient.</p> <p>Així mateix, se suggereix que els Serveis municipals exigeixin a les contractes, amb els recursos legals disponibles, la cessió d'informació segmentada sobre la generació dels residus en els MVNS.</p>		
<p>B05.2 Realització de caracteritzacions per a definir la composició dels residus generats</p> <p>De forma complementària, es proposa la realització de caracteritzacions específiques de totes les fraccions, les quals permetin definir quins residus concrets es generen en les diferents tipologies dels MVNS. Aquesta informació facilitarà en gran mesura el dimensionat de recollida, així com la implementació d'accions específiques envers la gestió eficient dels residus en MVNS.</p> <p>Es proposa la realització d'una caracterització per a cada trimestre de l'any, ja que la composició de les fraccions de residus poden variar, sobretot pel que fa a la matèria orgànica procedent de les parades d'alimentació</p>		
INDICADORS DE SEGUIMENT	- Grau d'obtenció de dades disgregades per fracció i origen de totes les fraccions generades en els MVNS	- % - Si/No

ACTUACIÓ B05	Disseny d'un sistema d'obtenció i tractament de dades estandarditzat	ÀMBIT B
	<ul style="list-style-type: none"> - Utilització d'aplicatius de càlcul per tractar la informació rebuda. - Evolució de la quantitat de residus recollits al mercat en funció de la fracció. - Evolució mensual de la quantitat d'impropis presents en cada fracció sobre l'àmbit específic del MVNS. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kg - Kg
RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS	<ul style="list-style-type: none"> - A01. Suport als paradistes per a l'ajustament de compra de productes (excedents, lluita malbaratament) i participació en banc d'aliments. - B01. Distribució d'elements d'aportació per a fomentar una recollida separada completa i eficient. - B02. Elaboració d'un manual procedimental per a definir la participació de cada perfil en l'àmbit de la gestió de residus. - B03. Implementació d'un punt de recollida per a l'aportació dels residus amb menys alternatives de recollida al carrer + compostatge comunitari 	<ul style="list-style-type: none"> - A01 - B01 - B02 - B03

5.8 C01: Adaptació dels accessos i del circuit intern a persones amb diversitat funcional

ACTUACIÓ C01	Adaptació dels accessos i del circuit intern a persones amb diversitat funcional			ÀMBIT C
FLUX DE RESIDUS	No aplica	AGENTS IMPLICATS	Serveis tècnic municipals Associacions i fundacions socials	
OBJECTIUS	<p>Convertir els espais on es desenvolupen els MVNS, en zones d'accés i desenvolupament més accessible per a tota la ciutadania.</p> <p>Garantir el dret a l'accessibilitat als espais públics municipals per a tota la població.</p> <p>Garantir l'autonomia, la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació de les persones amb diversitat funcional.</p>			
PRESSUPOST				
Concepte	Unitats	Import unitari	Import (€)	
Rampa d'accés de formigó	1 u	2.500,00 €/h	2.500,00 €	
Rampa d'accés de fusta	1 u	3.000,00 €/h	3.000,00 €	
Cartell alumini escriptura Braille (A4)	5 u	85,00 €/h	425,00 €	
Cartell amb lletres grans (A3)	5 u	26,25 €/h	131,25 €	
Cadira de mobiliari urbà	1 u	225,00 €/h	225,00 €	
Banc de mobiliari urbà	1 u	500,00 €/h	500,00 €	
TOTAL			6.781,25 €	
<p>L'adaptació dels accessos i circuits interns per a persones amb diversitat funcional és un aspecte crucial para a garantir l'accessibilitat universal als MVNS.</p>				

ACTUACIÓ C01	Adaptació dels accessos i del circuit intern a persones amb diversitat funcional	ÀMBIT C
<p>Perquè serveixin com a referències econòmiques s'han pressupostat diferents elements que es poden incorporar per a millorar l'accessibilitat de les persones amb diversitat funcional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adaptació dels elements informatius al sistema Braille per a les persones amb discapacitat visual amb la instal·lació de cartells d'alumini de mida A4. - Instal·lació de cartells i senyals amb lletres grans, de mida A3. Aquest recurs facilita el moviment per l'espai a les persones amb discapacitat visual. - Instal·lació de rampes i altres elements necessaris per a les persones amb mobilitat reduïda. En aquest cas, s'han considerat rampes substitutives de 3 esglaons, una de formigó i una de fusta amb barana. <p>Altres mesures que es recomana tenir presents en la fase de disseny dels espais on es desenvolupen els MVNS són:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adaptació del mobiliari (bancs, cadires, taules, etc.) a les necessitats individuals. Per exemple, substituir els bancs amb parts volants, que són difícils de detectar per les persones invidents. - Instal·lació d'interruptors, papereres, expositors, entre altres elements necessaris a una alçada adequada perquè les persones amb cadira de rodes puguin accedir-hi sense cap problema. - Evitar crear barreres físiques a l'espai on s'ubiquen els MVNS. - Assegurar a les zones de pas una distància òptima entre les parades o entre mobiliari urbà i les parades, per a permetre el pas de dues cadires de rodes. 		
INDICADORS DE SEGUIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Nombre de cartells informatius escrits en Braille. - Visites periòdiques per a la revisió de l'estat del paviment i les rampes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Unitats - Unitats - Unitats

ACTUACIÓ C01	Adaptació dels accessos i del circuit intern a persones amb diversitat funcional	ÀMBIT C
	- Visites per comprovar la no obstrucció de les rampes i als cartells informatius en Braille.	
RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS	- C02. Instal·lació de places d'aparcament per bicicletes	- C02

5.9 C02: Instal·lació de places d'aparcament per bicicletes

ACTUACIÓ C02	Instal·lació de places d'aparcament per bicicletes			ÀMBIT C
FLUX DE RESIDUS	No aplica		AGENTS IMPLICATS	Serveis tècnic municipals
OBJECTIUS	Garantir un espai d'aparcament per als assistents en Bicicleta. Promoció de la mobilitat saludable i sostenible dintre dels MVNS.			
PRESSUPOST				
Concepte	Unitats	Import unitari	Import (€)	
Instal·lació d'aparcament per a bicicletes (2 places)	6 u	225,00 €/u	1.350,00 €	
Aparcament de patinets (6 places) amb seguretat	1 u	500,00 €/u	500,00 €	
TOTAL				1.850,00 €
Instal·lació de places d'aparcament per a bicicletes i patinets en diversos punts de l'espai dels MVNS. D'aquesta manera es facilita i promociona el desplaçament amb bicicleta, i al mateix temps, s'evita que s'aparquin en punts on dificultin l'accessibilitat o el pas dels visitants.				
Per a la incorporació d'aparcaments de bicicletes, s'han de portar a terme diverses mesures: <ul style="list-style-type: none"> - Identificar la necessitat d'aparcaments que es necessiten en cada MVNS. Determinar el nombre de zones i les bicicletes i patinets que necessitarà absorbir cadascun. - Determinar la millor ubicació. En aquest sentit, l'aparcament s'ha d'ubicar, preferiblement, a prop de l'entrada del MVNS i assegurar-se que no obstrueix el pas de vianants, sortides d'emergència, sortides de vehicles, entre d'altres. - Seleccionar el tipus d'aparcament, ja que existeixen diversos tipus de suports per als aparcaments de bicicletes (suport de roda, suport U-Invertida, etc.). 				

Al pressupost, s'han considerat 6 barres tipus U-invertida, amb 2 places d'aparcament cadascuna. També es contempla 1 aparcament per a patinets amb seguretat antirobatori inclosa.

INDICADORS DE SEGUIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Visites per comprovar el correcte funcionament dels aparcaments. - Nombre de bicicletes aparcades als aparcaments durant la visita de revisió. - Nombre de bicicletes mal aparcades en altres espais durant la visita de revisió. - Enquesta de satisfacció a visitants i paradistes. 	<ul style="list-style-type: none"> - Unitats - Unitats - Unitats - Si/No
RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS	<ul style="list-style-type: none"> - C01. Adaptació dels accessos i del circuit intern a persones amb diversitat funcional 	<ul style="list-style-type: none"> - C01

5.10 C03: Instal·lació de tendals

ACTUACIÓ C03	Instal·lació de tendals		ÀMBIT C
FLUX DE RESIDUS	No aplica	AGENTS IMPLICATS	Serveis tècnic municipals
OBJECTIUS	Obtenir un major confort tèrmic al mercat a l'estiu Garantir un espai de protecció dels rajos solars i resguard de la pluja als visitants		

ACTUACIÓ C03	Instal·lació de tendals		ÀMBIT C																
<p>Reducir el malbaratament alimentari causat per la degradació dels aliments pel sol i la temperatura elevada.</p>																			
<p>PRESSUPOST</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="546 491 1077 520">Concepte</th> <th data-bbox="1077 491 1227 520">Unitats</th> <th data-bbox="1227 491 1503 520">Import unitari</th> <th data-bbox="1503 491 1720 520">Import (€)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="546 528 1077 557">Tendal 4x5m</td> <td data-bbox="1077 528 1227 557">30 u</td> <td data-bbox="1227 528 1503 557">15,00 €/u</td> <td data-bbox="1503 528 1720 557">450,00 €</td> </tr> <tr> <td data-bbox="546 564 1077 593">Elements de subjecció del tendal</td> <td data-bbox="1077 564 1227 593">160 u</td> <td data-bbox="1227 564 1503 593">2,00 €/u</td> <td data-bbox="1503 564 1720 593">320,00 €</td> </tr> <tr> <td colspan="3" data-bbox="546 601 1503 630">TOTAL</td> <td data-bbox="1503 601 1720 630">770,00 €</td> </tr> </tbody> </table>				Concepte	Unitats	Import unitari	Import (€)	Tendal 4x5m	30 u	15,00 €/u	450,00 €	Elements de subjecció del tendal	160 u	2,00 €/u	320,00 €	TOTAL			770,00 €
Concepte	Unitats	Import unitari	Import (€)																
Tendal 4x5m	30 u	15,00 €/u	450,00 €																
Elements de subjecció del tendal	160 u	2,00 €/u	320,00 €																
TOTAL			770,00 €																
<p><i>No es contemplen elements de suport dels tendals, perquè es subjectaran amb elements de carrer o les tendes del mercat.</i></p>																			
<p>La presència de tendals als MVNS permetrà obtenir un major confort tèrmic en èpoques estivals, una protecció de les molèsties que poden causar els rajos de sol sobre determinades persones, així com un parapet per situacions de precipitació. També endarrereixen la degradació de fruites i verdures en l'època estival, amb la qual cosa s'evita el malbaratament alimentari.</p>																			

ACTUACIÓ C03	Instal·lació de tendals	ÀMBIT C
<p>Així doncs, per a la instal·lació de tendals, s'han de portar a terme diverses mesures:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Selecció dels espais on aniran els tendals i la seva tipologia. És important buscar el millor material per al tendal, un que sigui transpirable per evitar que es produeixi més calor per l'efecte hivernacle, d'un color clar i que no sigui opac per permetre l'entrada de llum.. Tot i que la finalitat principal és servir de protector solar, també convé tenir en compte que sigui impermeable dins del que sigui possible. - Instal·lació del tendal subjecte a les parades o al mobiliari urbà. Cal tenir en compte la seva adequada subjecció per evitar accidents, així com la posició correcta per a generar ombra el màxim d'hores durant el desenvolupament del mercat. <p>Cal destacar que el pressupost està plantejat perquè pugui servir com a referència econòmica de cara a la planificació de la implementació d'aquesta actuació. Inclou el cost dels tendals de 4x5 metres, impermeabilitzats per les dues cares, resistents al sol, amb forats per subjecció cada metre i cantonades reforçades, i els elements de subjecció, per un mercat tipus de 50 parades⁶. Moltes de les parades estaran agrupades i en paral·lel i un tendal es podrà utilitzar per a dues parades a la vegada.</p>		
INDICADORS DE SEGUIMENT	<ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció a visitants i paradistes. - Visites per revisar l'estat i la correcta subjecció dels tendals. 	<ul style="list-style-type: none"> - Si/No - Unitats
RELACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS	<ul style="list-style-type: none"> - A01. Suport als paradistes per a l'ajustament de compra de productes (excedents, lluita malbaratament) i participació en banc d'aliments. 	<ul style="list-style-type: none"> - A01

⁶ Valor definit en base a la mitjana aritmètica aproximada del nombre de parades fixes segons les dades disponibles.

6 CONCLUSIONS

DIVERSITAT DE MVNS

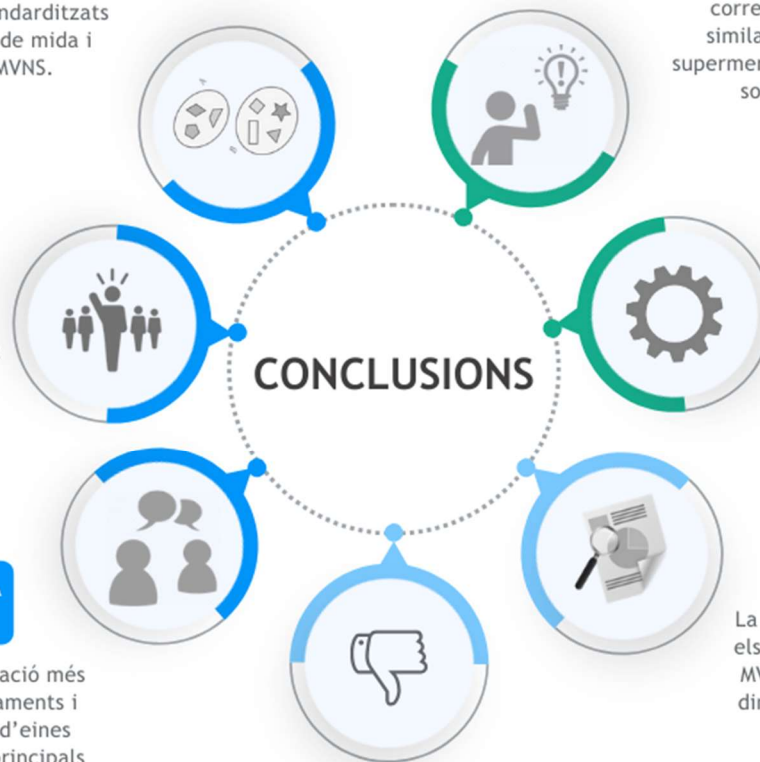
Dificultat per a definir actuacions amb pressupostos estandarditzats degut a la diversitat de mida i composició dels MVNS.

FIGURA RESPONSABLE

La presència d'una persona responsable en l'àmbit concret dels MVNS, dins dels Serveis tècnics municipals, facilita la implementació d'accions transversals envers la gestió sostenible d'aquests espais.

MILLORA DE LA COMUNICACIÓ

L'establiment d'una comunicació més específica i àgil entre ajuntaments i paradistes, mitjançant l'ús d'eines digitals, representa un dels principals reptes per a la millora de la gestió dels MVNS (desenvolupament d'iniciatives, resolució d'incidències, etc.).

INICIATIVES DE REFERÈNCIA

Actualment, existeixen casos d'èxit envers la correcta gestió dels residus en àmbits similars als MVNS (mercats municipals, supermercats, etc.), les quals són replicables sobre aquests tipus de mercats.

ESTRATÈGIES PER A FOMENTAR LA IMPLICACIÓ

Les campanyes informatives i els règims sancionadors es perceben com els principals mecanismes perquè els paradistes tinguin una major implicació.

DÈFICIT DE DADES

La manca de dades específiques sobre els residus generats en els àmbits dels MVNS representa una limitació per al dimensionat del sistema de recollida.

Així doncs, els diferents agents implicats en els MVNS han de focalitzar els esforços per a obtenir aquests tipus de dades actualitzades i disgregades per fraccions i, o tipus de paradistes.

MANCA DE BONES PRÀCTIQUES

En els MVNS s'ha detectat un reduït nombre de bones pràctiques en la gestió de residus i en matèria de sostenibilitat. Aquest fet mostra la necessitat d'inversió i intervenció integral sobre aquests espais.

7 Agraïments

La Diputació de Barcelona vol agrair expressament la col·laboració de tots els municipis que han participat de l'elaboració d'aquesta Guia:

- Ajuntament de Canovelles
- Ajuntament de Granollers
- Ajuntament de Mollet del Vallès
- Ajuntament de Tordera
- Ajuntament de Vic
- Ajuntament de Vilafranca del Penedès
- Ajuntament de Sant Adrià del Besós
- Ajuntament de Sitges
- Ajuntament de Masies de Voltregà

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Comerç, Consum
i Salut Pública

Gerència de Serveis de Comerç
Recinte Maternitat - Pavelló Central
08028 Barcelona
Tel. 934 049 296
gs.comerc@diba.cat